

Novi list

»Novi list« izhaja vsak četrtek zjutraj. — Uredništvo in uprava sta v Gorici via Mameli 5; telefon št. 308. — Poduredništvo in podružnica uprave v Trstu via Valdirivo 19/III; telefon št. 3908. — Uradne ure vsak delavnik od 9. do 12. ure.

Naročnina za celo leto 15 L., za pol leta 8 L. Za inozemstvo 30 L. — Trgovski oglasi po 1.— L., osmrtnice, poroke, poslana, oglasi denarnih zavodov itd. po 1.50 L. za 1 mm v stolpcu. — Mali oglasi po 50 stot. za besedo, najmanj 5 lir.

STEV. 22.

V GORICI, ČETRTEK 29. MAJA 1930.

LETO II.

Tedenski koledarček.

30. maja, petek: Ivana Orleanska, devica; Feliks, papež. — 31. maja, sobota: Angela, devica; Kocijan, mučenec. — 1. junija, nedelja: 6. povelik. nedelja, Fortunat, sp.; Kuno. — 2. junija, ponedeljek: Erazem, škof; Evgen; Marcelin, mučenec. — 3. junija, torek: Klotilda, kraljica; Pavla, devica. — 4. jun., sredo: Francišek Kar., spoznavavec; Kvirin, škof. — 5. jun., četrtek: Bonifacij, škof, mučenec; V torek dne 3. junija je prvi krajec: vreme hladno.

Novice.

24. maj.

Deloma v soboto 24. in deloma v nedeljo 25. maja se je po vsej državi slovesno obhajala obletnica vstopa Italije v vojno. Po vseh večjih mestih, ki so bila praznično okrašena, so se vršili nastopi fašistovskih organizacij, sprejeli in razne druge slavnostne prireditve. V Trstu je ob tej priliki govoril vojni odlikovanec z zlato medaljo stotnik Gvidon Slataper. V Gorici je bil odposlanec velikega pooblaščenca Delcroixa odvetnik Boni, ki je govoril zbrani srednješolski mladini. V zvezi s temi proslavami je bilo v Gorici tudi odkritje spomenika slavnemu italijanskemu jezikoslovcu Ascoliju. Mimogrede omenimo, da je bil ta učenjak v dobrih zvezah z rajnim učenim Štefanom Kocjančičem, profesorjem v goriškem bogoslovju.

Nove šole.

Prosvetni minister Giuliano se je te dni vrnil s Sicilije. Nadziral je šole. Ob povratku v Rim je odredil, naj vlada otvori na otoku 400 novih šol.

Grandi — Marinković.

Poročali smo o dolgem razgovoru, ki ga je imel v Ženevi ital. zunanji minister Grandi z jugoslovanskim ministrom Marinkovićem. Kakor piše beograjska »Politika«, se je Marinković takole izjavil o teh srečanjih: »Imel sem z Grandijem dva dolga razgovora. Poleg tega sva se še ob drugih prilikah menila o vseh splošnih vprašanjih, ki se trenutno tičejo Evrope. Predvsem sva pa seveda razpravljala o zadevah, ki so neposrednega pomena za obe državi. O vseh razgovorih imam ugoden utis. Zadovoljen sem in upam, da se ne varam, če mislim, da smo na najboljši poti, da dosežemo ustalitev naših medsebojnih odnosov, in sicer na temelju, ki bo v dobro obema sosedoma.«

Ob čast.

Dopisni urad »L'Italia d'oggi« poroča, da bodo odvzeli vsa odlikovanja tistim trgovcem, ki so povzročili polom svojih podjetij

Svobodna domovina.

Vse nemško ljudstvo je z nepopisnim navdušenjem sprejelo vest, da je francoska vlada dala svojim polkom v Porenju povelje, naj se pripravijo na odhod. 12 let je bilo Porenje zasedeno od tujih čet. Zadnjih 25.000 Francozov bo zdaj v 40 dneh zapustilo nemška tla. Po versajski pogodbi bi imeli Francozi oditi šele 1. 1935., ko se bo tudi v okrožju Saarbrücken izvršilo ljudsko glasovanje za državno pripadnost. Ker je pa z Youngovim načrtom vojnoodškodninsko vprašanje rešeno, so Francozi prej umaknili svoje čete.

»Ladjedelnica zmage«.

Upravitelji ladjedelnic v Trziču, Trstu in Miljah so sklenili, da se vsa tri podjetja strnejo v eno, ki se bo nazivalo »ladjedelnica zmage«. Zviša se tudi delniška glavica. Banca Commerciale Italiana iz Milana bo glavna lastnica združenega podjetja. Nadalje so pri novi družbi udeleženi Kozulič, Lloyd Sabaudo iz Genove in več drugih italijanskih industrijcev. Banca Commerciale Italiana je svoj čas že prevzela tržaški denarni zavod Banca Commerciale Triestina in si poleg družbe Lloyd Sabaudo tudi pri Kozuliču zagotovila prvo besedo. Namen tega sporazuma je, izločiti konkurenco med dosedanjimi ladjedelnicami na Tržaškem.

Pomagalo je.

Ko je sv. oče Pij XI. slovesno ugovarjal proti preganjanju krščanskega ljudstva v Rusiji in pozval katoličane vsega sveta, naj se združijo z njim v molitvah za Rusijo, so boljševiki začeli srdito napadati papeža. Marsikdo je mislil, da ne bodo protesti krščanskega sveta nič zalegli. Pa so. Boljševiški listi so tik pred veliko nočjo, ki je bila 3. maja, prinesli zanimiv pogovor ruskega diktatorja Stalina s predsednikom Zveze brezbožnikov Jaroslavskim. Stalin je rekel: »Spričo našega položaja z Evropo ni umestno, da bi vodili boj proti krščanski cerkvi in drugim veram tako silno kot doslej. Sovražno razpoloženje v Evropi proti nam raste in ne smemo pustiti, da bi plamen protestov narastel v požar. Spremeniti moramo svojo napadalno črto in presaditi boj proti Bogu v Evropo.« — Protesti so torej pomagali. Toda motili bi se, ko bi mislili, da se bodo boljševiki zdaj odpovedali boju proti veri. Le bolj previdno bodo postopali.

Važni gospodarski sklepi.

V ponedeljek je pod predsedstvom g. prefekta zboroval Deželni gospodarski svet v Gorici. Prefekt je naznačil, da se bo v juniju začela zidati hiša gospodarskega sveta. Tudi dela za pošto palačo se bodo postavila na dražbo v juniju. Začelo se bo zidati

poslopje za mlekarstvo šolo v Tolminu in vrše se tudi priprave za ustanovitev kmetijske šole v Tolminu. Tudi z vprašanjem kraškega vodovoda in njega podaljška do Dornberga se vlada živo peča. — Komisar za deželno upravo kap. Morassi je poročal, da se deželna norišnica v Šempetru že zida; stroški so preračunani na 4 milijone. V teku je gradba mostu pri Versi za 250.000 lir in bolnice z Idriji za 300.000 lir; v kratkem se oddajo dela za zgradbo zavetišča za najdenčke v Šempetru pri Gorici, ki znašajo okoli 300.000 lir. Državni zavod za socialno zavarovanje namerava zidati na Vitovskem vrhu zdravilišče za jetične s 150 posteljami, ki bo stalo okoli 5 milijonov lir. — Želimo, da bi se ti pomembni načrti kmalu in tako izvedli, da bi prebivalstvo dobilo kaj dela in zaslužka.

Zveza med severom in jugom.

V juniju se otvori stalna letalska črta iz Bratislave na Češkoslovaškem v Zagreb. Polet bo trajal dve uri in pol.

Tržačani v Albaniji.

Tržaška tvrdka inž. Mazorana zida v Draču v Albaniji moderno luko. Tvrdka je prevzela dela za 8.400.000 frankov. Drač bo imel največje pristanišče na albanski obali.

Največje italijansko mesto.

Morda bi kdo mislil, da je to Rim ali Milan. Pa ni res! Največ Italijanov prebiva v Njujorku. Tam jih je 1.100.000. Šele v precejšnji razdalji slede Neapolj (980.000 preb.), Milan (970.000 preb.) in Rim (930.000 preb.).

Spomenik mornarju.

V luki Brindisi, ki leži na vzhodni obali Italije ob Adriji, bodo postavili veličasten spomenik v počastitev italijanskega mornarja. Spomenik bo 40 m visok. Središče bosta tvorila 2 po 10 m visoka kipa, predstavljaljoča italijanskega mornarja. Nad njima bosta plavala dva orla, obrnjena proti nasprotni obali.

Židje ne smejo v sv. deželo.

V povojni dobi so se židje odločili, da ustanove v sv. deželi, v Palestini, samostojno državo. Angleži, ki imajo nad deželo vrhovno oblast, so v ta sklep privolili in židje so se začeli iz vseh delov sveta doseljevati. Domačim Arabcem pa to ni ugajalo in zato je prišlo do ostrih, krvavih bojev med obema skupinama. Po večmesečnih pogajanjih je sedaj Anglija, ki se boji zamere pri svojih številnih arabskih rodovih, omejila židovsko doseljevanje v sv. deželo. 3200 zadnjih dovoljenj za vselitev, ki so bila že pripravljena, je preklicala.

»Grof Zeppelin«.

veliki nemški zrakoplov, je srečno pristal v Južni Ameriki. Za pot preko Atlantika — od Španije do Brazilije — je potreboval 60 ur. Sedaj je na poletu proti Severni Ameriki.

Katoliška knjigarna v Gorici

se je preselila na Travnik, Piazza Vittoria št. 11 (zraven škofijske kapele), tel. 335.

Zmaga Katalancev.

Razgrnite 17. številko letošnjega »Novega lista« in tam boste brali, kako se je Katalancem godilo pod vlado Prima de Rivère. Sedanja Berenguerjeva vlada hoče v dobrobit države vse krivice popraviti. Dovolila bo zopet v vseh javnih uradih katalanščino, katalanska zastava bo smela spet svobodno vihрати. Najvažnejše pa je, da bodo zopet sklicali deželne zборе in s tem vrnili Katalaniji široko samoupravo.

Zaspi pri krmilu.

Mejni grof Tacoli se je vozil s svojim avtomobilom po Emiliji v srednji Italiji. Z njim je bil njegov sin. Ne pričakovano je pa odlični vozač zadremal pri krmilu. Posledica je bila, da je zavozil in trčil v neki zid. Pri tem je bil sam težko ranjen, sin pa lahko. Rušeči se zid je poleg tega precej nevarno poškodoval deklico, ki je slučajno šla tam mimo.

Drzna letalka.

Zadnjo soboto je angleška letalka Amy Johnson dovršila svoj polet Anglija—Avstralija. Dolgo pot je napravila postopoma. Potrebovala je zanj 20 dni; od teh je prebila 18 dni v zraku. S svojim poletom si je priborila korajžna Angležinja prvenstvo med letalkami.

60-letnica.

V petek dne 30. t. m. bo praznoval mons. Ivan Koršič, superijor v pokopju, bivši kobariški dekan, svoj 60. letni rojstni dan. Požrtvovalnemu delavcu v vinogradu Gospodovem kličemo: Na mnoga leta!

Ladja v plamenih.

Danes teden popodne je na vse radijske postaje pribrnela pretresujoča brzopjavka S. O. S., (save our souls, angleški klic, ki pomeni: rešite naše duše!), kakršno pošiljajo ladje, ki so v težki nevarnosti. In res, sredi Rdečega morja je na francoski ladji »Asie« s 1500 mohamedanskimi romarji na krovu izbruhnil silovit požar. Skoro 200 popotnikov je našlo smrt v ognju in vodi. Ladja je izgubljena.

160 milijonov

prebivalcev bodo štele Združene države ameriške l. 1975., tako so preračunali učeni možje, ki proučavajo številčno porast in nazadovanje raznih narodov. Sedaj imajo Združene države 115 milijonov duš. V prihodnjih 35 letih se bo tedaj njih število dvignilo za slabo tretjino.

Volk — mizar.

Prav neverjetna zgodba se je pripetila te dni v bližini mesta Cesena (severozapadno od Rimini). Mizar Edvard Fusconi se je nekega popoldneva po kosilu zleknil v bližnjem gozdu pod grm in prijetno zaspal. Da bi ne bil! Mimo je namreč prišel sosedov Peterček in ves prestrašen ugledal nekaj črnega pod grmom. Brž je stekel domov h očetu, češ da je v gozdu velik volk. Oče sprva ni verjel, potem se je pa le oboro-

žil s puško in sklical še par sosedov, da pojdejo nad volka. Ko se približajo grmu, res ugledajo nekaj dolgega, črnega pod njim. Pomerijo in ustrele. Kakšen strah jih je obšel, ko je ubogi mizar zarjul kot obstreljena zver. Saj je pa tudi v resnici bil zadet in so ga morali kar brž prepeljati v bolnišnico.

20 tisoč vreč moke

je pred dnevi uničil požar, ki je izbruhnil v skladiščih ob reki Temzi pri Londonu. Gorelo je vso noč in gasilci so imeli veliko mujo, da so preprečili razširjenje ognja.

Aretirani poslanci.

Pri neki nočni seji parlamenta Združenih držav je bilo navzočih tako malo ljudskih zastopnikov, da je bila seja nesklepčna. Pred 8 leti je bil pa sprejet zakon, da sme predsednik spraviti nemarne poslance k seji tudi s silo. Tega predpisa se je predsednik poslužil in je prvič v osmih letih naročil častniku policije, naj gre po bližnje poslance. Častnik jih je iskal po gledališčih, hotelih in stanovanjih ter jih pripeljal v parlament. Tam je vzbujalo seveda veliko smeha in hrupa, ko so prihajali »aretirani ljudski zastopniki« v spremstvu policije k ponočnemu zakonodajnemu delu. Tudi med občinstvom je bilo mnogo zabave.

Novost.

Uprava državnih železnic v Beogradu je s 15. majem uvedla na brzovlaskih radijske aparate. Sediš v brzečem vozu in lahko poslušas poročila, govore in koncerte od vseh strani sveta.

Boj pri odvetniku.

K odvetniku Segatiju v mestu Belluno je prišel po opravih neki trgovec Fabris. Nekaj časa sta se razgovarjala, kar potegne trgovec brivsko britev in zamahne po odvetnikovem vratu. Odvetnik se je spustil ves krvav v boj, ne govorniški, marveč v pravi pravcati s pestmi in stolicami, dokler se mu ni posrečilo poriniti besnega trgovca v sosedni prostor in ga zakleniti. Potem je tekkel po policijo, a napadalec je že zdihoval v mlaki krvi. Tudi odvetnika so morali spraviti v bolnišnico.

Toča.

V nedeljo popoldne je huda toča obiskala pokrajino Verona. V velikem delu dežele je uničila poljske pridelke, zlasti žito. Padala je četrt ure. Posamezna zrna so bila debela ko orehi.

»Imel sem tovariša ...«

ali »Ich hatte einen Kameraden«, tako pričinja nemška vojaška popevka. Te besede so vklesane tudi na križih avstrijskih vojnih pokopališč, raztresenih po našem ozemlju. Ta pokopališča je prišlo prejšnji teden obiskat 100 Avstrijcev, med njimi mnogo takih, ki so se borili na soški fronti. Podeljali so vence na grobove padlih tovarišev. Spremljali so jih italijanski častniki, ki skrbijo za vojna pokopališča. — Kako smrt zopet združi, kar je življenje ločilo!

Redki zločini.

Ker je zločinov, ki so zreli za poroto, v okrožju goriškega tribunala precej majhno število, se bodo kazenski procesi glede zločinov, zagrešenih na Goriškem, topot vršili v Trstu. Porotne razprave se začnejo 9. junija.

Zaradi poneverbe.

Bivši didaktični ravnatelj in občinski načelnik v Bovcu Giuseppe Cogli je bil obsojen na 1 leto in 4 mesece ječe, ker je poneveril javni denar. Prizivno sodišče mu je kazni znižalo za eno leto.

Mučeniška kri.

Po poročilih, ki jih je prejela kitajska vlada v Nankingu, so kitajski komunisti ubili tri finske misijonarke. Ukaz za grozno dejanje je baje izšel iz Moskve, ker je bila med misijonarke sestra bivšega finskega ministrskega predsednika Ingmana, ki je pred leti na Finskem vodil ostre boje proti boljševikom.

»Turksib«

je kratica za turkeštansko-sibirsko železnico, katero so Rusi sedaj dokončali. Železnica je dolga 1442 km, približno toliko kot proga iz Gorice skozi celo Italijo do Mesinske ožine ob Siciliji. Gradili so jo štiri leta. Proga se začne v Semipalatinsku v Sibiriji in gre skoraj 1000 km vzdolž rusko-kitajske meje v smeri proti Indiji. Pravijo, da dela ta železnica Angležem več skrbi, kot vse Gandhijevo gibanje v Indiji. Poleg strogo vojaškega pomena pa je »Turksib« tudi gospodarsko važna, ker veže na kulturni svet pokrajine, ki so bile do sedaj radi oddaljenosti popolnoma odrezane.

Gostovanje.

Pretekle dneve je gostovala v Zagrebu in Beogradu najslovitejša sodobna italijanska gledal. igralka Ema Gramatica. V obeh jugoslovanskih središčih je žela burne uspehe. Ko je dospela iz Zagreba v Beograd, je po »Piccolovem« poročilu govoril z njo ital. časnikar. Pravila mu je, da je bila njena mati doma z Reke. Ko je bila majhna, jo je mati, ki je znala hrvatski, rada klicala: »Draga«. Tudi oče, ki je bil Trentinec, se je privadil na to ljubeznivo besedo. Če je bila pa poredna, je godrnjal: »Mora imeti v svojih žilah prav hrvatsko kri.« Zagreb jo je očaral. Tudi Hrvatice in njih noša so ji zelo ugajale. Po njenem mnenju mora vsak narod ohraniti svoje navade, značilnosti in običaje, ker le na ta način vzbuja zanimanje sosedov.

Domača umetnost.

Slikar Tone Kralj, katerega dela so našemu občinstvu že znana, je izdal pred nedavnim tri umetniške slike: »Sveto Družino«, »Vstajenje« in »Dobrotnika«. Litografije so bile razstavljene na razstavah v Londonu, Beogradu, Antwerpnu in v Benetkah. To pač dovolj dokazuje njihovo umetniško vrednost.

Kako je s politiko.

DVA NOVA GOVORA.

Načelnika vlade so na obisku v Milanu pozdravili tudi vojni pohablenci in mu darovali pri tej priliki dragoceno poveljniško palico. Palica je iz malahita in nosi na vrhu glavo rimskega orla, izrezljano iz zlata in posuto z žlahtnimi kamni. Orel počiva na strelah, okrašenih z rubini. Konec palice tvori velik črn diamant.

Dar so izročili Mussoliniju kot »obnovitelju domovine.« Načelnik vlade se jim je zahvalil in rekel med drugim:

»Vas, pohablence in invalide Lombardije in cele Italije, smatram za svoje najdražje brate. Slišali ste moja govora v Livornu in Firenci. Ta govora sta imela med drugim tudi ta uspeh, da so v različnih deželah Evrope zagagale vse gosi v obrambo mirosljubnosti. Nikoli se ni nudila še tako jasna slika človeške hinavščine (odobravanje). Zdi se, kakor da so samo v Italiji letala, dočim imajo drugod seveda le nedolžne zmaje iz svilenega papirja (smeh). Samo v Italiji so topovi, medtem ko imajo drugod le palice za šetanje (smeh). Samo v Italiji stoje vojašnice, drugod pa zidajo splotja za zabavo in oddih. Italija je edina tako predrzna, da ima vojno mornarico, dočim imajo drugi narodi le ribiške ali potniške ladje. Vi veste, da je resničnost popolnoma drugačna. Če so vse države oborožene ali se oborožujejo, ne razumem, zakaj bi morala biti ravno Italija razorožena in bi se ne smela primerno oborožiti. Tovariši pohablenci! Ponudili ste mi dar, ki ste ga imenovali poveljniško palico. Zame je pa to palica, ki mi pravi, da moram biti poslušen duhu zmage in volji domovine.«

Besede prvega ministra so navzoči pozdravili z nepopisnim navdušenjem.

Dne 24. maja je vladni načelnik pred 300.000 Milanci držal drugi govor, v katerem je izvajal:

»Gotov sem, da ste od mene pričakovali, da bom dopolnil svoja govora v Livornu in Firenci, ki sem ju dolgo premišljal, preden sem ju izgovoril. Imela sta namen, ki sta ga popolnoma dosegla, da se italijansko ljudstvo ne uspava ob meketanju jaget, ki so pravi volkovi, da se ne bo jutri nenadoma prebudilo pred več ali manj usodnimi presenečenji zgodovine.«

»Reklo se je tudi, da se je moje potovanje, ki je po vsej Italiji sprožilo množice, široke kot ocean, izvršilo glede na gospodarski položaj naroda. Ne, to je popolnoma krivo in tisti, ki to trdijo, lažejo, vedoč, da lažejo. (Izvrstno! kliče množica.) Gospodarski položaj Italije, to bodi povedano v tem mestu, ki je najvažnejše proizvodno središče narodnega gospodarstva, ni slabši kot položaj v drugih deželah. Sicer pa vlada gospodarski položaj od dne do dne nadzira, in napravi in je že storila ukrepe, ki jih niti poklicani pozabljivci niso mogli izgu-

biti iz spomina, ker so ti ukrepi še sveži, od včeraj.«

Vladni načelnik je nato poudaril, da se nekateri čudijo slogu njegovih govorov. »Ti pozabljajo, da mi nismo ministrstvo starega kova, marveč režim.« In je nadaljeval:

»Ti pozabljajo, da se sedanji režim ni rodil iz alkimističnega razkrajanja ali stapljanja parlamentarnih skupin, marveč iz krvavega napora črnih srajc (odobravanje), da je ta režim vstaja (ploskanje), revolucija, ki se je borila dolgo dobo, celih šest let, kot računajo naši nasprotniki. Torej: jaz sem poglavar, stvaritelj in torej moram biti branitelj revolucije (burno odobravanje), zakaj nauki te revolucije so nepoznani, njeni voditelji se žalijo in zasmejujejo, njen razvoj se zvičajno zalezuje. Ne postavljam praznih trditev, zakaj dovolj dobro nam je znano, kaj se drugod pripravlja in kakšen duh obvladuje nekoga od naših sosedov. (Viharno ploskanje).

Ali se ni prav včeraj razširila burkasta novica, da je Milan v obsednem stanju? (Smeh in kriki.) Pozivljam štirinajst novinarjev, ki so se včeraj prišli poklonit, da to bedarijo ovržejo in sporočijo preko mej dejansko resnico, ki je ta: da sta v Italiji ljudstvo in režim, ljudstvo in fašizem ena sama in neločljiva resničnost, kar dokazuje ta brezmejna množica. (Res je! Ploskanje. Živel Duce!) Ali ni od včeraj druga, še bolj ostudna vest, ki so jo razširili prav na predvečer obletnice naše vojne napovedi, da je namreč Italija izkrcala svoje čete v Albanijo, da podpre kraljestvo našega kralja zaveznika in prijatelja? Druga laž. Zato se pred temi dokazi jasne in popolne zle volje ne smemo slepiti in predvsem ne smemo slepiti ljudstva.«

Vladni načelnik je svoj veliki govor zaključil tako-le:

»Izšli smo iz Verzaja s pohabljeno zmago. Toda zmaga je še v naši pesti. (Dobro!) Okrnili so jo v diplomatskih zapisnikih, toda niso je pohabili v naših rokah in naših srcih. (Odobravanje.)«

»Milanske črne srajce! Da vam dokazem, da smo svoje bližnje bodočnosti gotovi, vam napovem sestanek na temle trgu za 28. oktober leta 1932. Zakaj Milan, ki je videl vstati prvo fašistovski začetek drugega desetletja fašistovske revolucije, ki je določena — ker tako hočemo, — da napravi italijansko ljudstvo vedno večje. Boste-li tu? (Da, da! kliče množica.) Z istim navdušenjem in isto vero? (Da, da!) Dvignite prapore, dvignite puške, znamenje in orodje naše nepremagljivosti vere!«

Po zadnjih besedah se je v množici dvignilo viharo ploskanje. Govornik se je moral petkrat pokazati in je pozdravljal ljudstvo po rimsko.

V nedeljo je vladni načelnik pregledoval mladinska društva in sindikate ter se nato povrnil v Rim.

MALTEŠKO VPRAŠANJE SE OSTRI.

V predzadnji številki je »Novi list« opisal borbo, ki se vrši med škofi in vlado na Malti. Poročal je o skupnem pastirskem listu obeh malteških škofov, ki vernikom pod kaznijo smrtne greha prepovedujeta voliti za vladno stranko lorda Stricklanda. Medtem sta oba škofa svoje odredbe poostrila s tem, da sta ljudstvu prepovedala čitati vladne časnike. Novinarjem škofa ukazujeta, da ne smejo več pisati v take časnike, ker jih sicer zadenejo cerkvene kazni. Ravno tako jim je prepovedano izdati obsojene novine pod drugim imenom.

Vladno stranko so ti ukrepi škofov silno zadeli. Zakaj malteško ljudstvo je škofom globoko vdano — in lord Strickland ve, da bo njegova stranka, če gre pod škofovsko obsodbo na volitve, popolnoma poražena. Zato je vladna stranka pozvala angleškega kraljevega namestnika, naj volitve preloži, dokler se spor med Cerkvijo in vlado ne razčisti. Dne 5. maja je nenadoma izšel odlok kraljevega namestnika, ki pravi, da se volitve radi javnega reda odgodijo. S tem je lord Strickland dobil oblast, da vlada brez parlamenta vse do volitev.

Ti dogodki so vzbudili pozornost tudi v svetovnem časopisju in zadeva je prišla tudi pred angleški parlament. Londonska vlada je izjavila, da je že aprila meseca skušala posredovati pri Vatikanu, da se spor reši, a ni dosegla nič, ker je sv. stolica neomajno vztrajala pri sklepu, da sploh ne razpravlja, dokler stoji lord Strickland na čelu malteške vlade. Ko je išlo pastirsko pismo obeh škofov, je angleška vlada sklenila, da pritisne na Vatikan. Odpoklicala je svojega poslanika na papeškem dvoru, gospoda Chiltona, in ga premestila v južno Ameriko, namestnika mu pa še ni imenovala. Posle poslaništva pri Vatikanu bo vodil prvi tajnik. To pomeni, da je Anglija napol pretrgala diplomatske zveze s sv. stolico, kar kaže, da so odnošaji precej napeti. Radi narodne manjšine na Malti sta prišli v spor dve svetovni sili, kar je zelo pomembljivo.

Angleško poslaništvo pri Vatikanu se je ustanovilo šele med svetovno vojno, ker so Angleži hoteli prepričati, da bi Avstrija in Nemčija dobili preveč vpliva pri sv. stolici. Obnovljeno prijateljstvo med Anglijo in sv. stolico pa je tudi Cerkvi prineslo mnogo koristi. Saj prebivajo v Angliji in na njenih posestvih milijoni katoličanov. Ti uživajo široko versko svobodo, imajo n. pr. v Angliji katoliške šole, dobrodelna društva in zavode, katoliška društva za vzgojo mladine. Pozabiti ne smemo, da vladajo Angleži v Afriki, Aziji in Avstraliji nad velikanskimi deželami, ki so glavno torišče katoliških misijonarjev. Odkar se je obnovilo angleško poslaništvo pri sv. stolici, se je položaj katoliških misijonov v angleškem ozemlju zelo izboljšal in misijonarji splošno poročajo, da so angleška oblastva na-

Katoliška knjigarna v Gorici

se je preselila na Travnik, Piazza Vittoria
št. 11 (zraven škofijske kapele), tel. 335.

pram njim nepristranska in pravična. Spor na Malti je vse te važne pridobitve spravil v resno nevarnost. Katoliško življenje v Angliji, v Kanadi, v Zedinjenih državah Avstralije in po drugih deželah angleškega svetovnega carstva, ki se bogato razvija, bi utegnilo trpeti občutno škodo. Sv. stolica to dobro ve, a od načela, naj v cerkvenih vprašanjih odloča Cerkev sama in ne vlade, ne more popustiti.

Kaj zahtevajo Angleži.

Poslanik Chilton je pri svojem posredovanju želel od Vatikana, naj malteškima škofoma in duhovščini prepove, da se s svojo duhovno oblastjo mešajo v politične boje. V maju 1929. je predložil sv. stolici načrt za konkordat, ki naj se sklene med Malto in Vatikanom. V 3. členu načrta je zapisano, da se škofje ne smejo posluževati svoje duhovne oblasti v političnih zadevah. Naslednji člen pravi, da je duhovnikom prepovedano kandidirati za poslansko zbornico. Načrt nadalje določa, da se škofje in duhovniki ne smejo udeleževati političnih bojev in da smejo pisati v časnike le članke z versko vsebino. Člen 12. pa pravi, da se duhovniki, ki so angleškim interesom nasprotni, ne morejo imenovati na odločilna mesta. Posebno kočljiv je predlog: »Cerkev bo skušala omejiti molitve v italijanskem jeziku in bo podpirala rabo malteščine v molitvah in javnih pridigah.«

Vatikan je te predloge odbil, češ da se ne mara pogajati, dokler ne odstopi lord Strickland, ki je žalil papeža in škofo. Sicer pa je konkordat tudi po vsebini tak, da ga Cerkev ne more sprejeti. Škofje in duhovniki so državljani, ki imajo enake pravice kot vsi drugi, zato jim vlada ne more vzeti političnih pravic, ki jih uživa vse ostalo prebvalstvo. Popolnoma nedopustna pa je zahteva o jeziku v cerkvi. Po katoliških načelih, od katerih Va-

tikan vendar za nobeno ceno ne sme popustiti, se morajo verouk in pridige vršiti v tistem jeziku, ki je za dušni blagor vernikov najbolj pripravno sredstvo; ta pa je materin jezik. Cerkev in ne država odloča, v katerem jeziku naj se poučuje krščanski nauk in se pridiga. V tem Vatikan ne more in ne sme popustiti.

Vprašanje o jeziku je na Malti postalo v zadnjem času sploh zelo težavno. Malteška govorica je zmes latinščine, italijanščine, arabščine in feničanskih besed. Vendar je v malteščini največ italijanskih korenov, tako da n. pr. Kalabreži za silo razumejo malteški. Ko so Angleži l. 1800. zasedli otok, je bila italijanščina edini uradni jezik. Šele l. 1838. so začeli uvajati angleščino kot učni predmet na vseučilišče in ostale višje šole. Po ustavi iz l. 1921. poslanci v parlamentu lahko govorijo angleški, italijanski ali malteški. Isto velja za urade. Šele po l. 1927. je lord Strickland začel izpodrivati italijanščino, kar je vzbudilo velik odpor v narodni stranki. Napačno bi pa bilo, ko bi mislili, da je narodna stranka, ki jo vodi Enrico Mizzi, proti Angliji in za združenje z Italijo. Le majhna skupina skrajnežev gre v to smer, jedro narodne stranke pa gre za zastavo, na kateri je zapisano: zvesti angleškemu kralju — zvesti italijanskemu jeziku.

Ker so se duhovniki in škofje postavili proti Stricklandu, se je jezikovni spor razširil na versko polje. In manjšinsko vprašanje na Malti je povzročilo spor med Vatikanom in Anglijo.

Ves položaj se je še bolj zaostрил, ko je pretekli petek prenapet narodnjak Miler pred sodno palačo v malteškem glavnem mestu La Valleta napadel lorda Stricklanda. Oddal je iz samokresa nanj tri strele, ki so vsi zgrešili. Po mestu so se nato vršile burne demonstracije proti narodnjakom. Značilno je, da je angleški kralj

Jurij lordu Stricklandu brzojavno čestital, da je ušel nevarnosti.

AVSTRIJSKA POLITIKA.

Ko je avstrijski kancelar dr. Schober popotoval v Francijo in Anglijo, smo rekli, da je šel iskat posojilo. Državniki so mu pri tem povedali, pod kakšnimi pogoji dobi Avstrija denar. V Parizu in Londonu so se zanimali tudi za avstrijsko politiko in dali tudi v tem oziru Schoberju točna navodila. Med drugim je kancelar Schober dal Francozom in Angležem častno besedo, da razoroži hajmverovce in socialiste, kar bi koristilo seve predvsem šibkejšim socialnim demokratom. Po povratku v domovino je Schober res pripravil primeren zakon o razorožitvi in ga te dni predložil parlamentu.

Hajmverovci so radi tega vsi iz sebe. Poslali so Schoberju pismo, kjer protestirajo, da jih stavi vlada v eno vrsto s socialisti. »Državnega in družabnega reda nismo hoteli mi prekucniti, temveč oboroženi avstr. marksisti. Orožnikov nismo mi ubijali in morili, temveč oboroženi marksisti. Justične palače nismo mi zažgali, temveč oboroženi rdečkarji.« Kot pogoj za razorožitev so stavili hajmverovci tri zahteve: najprej je treba razorožiti socialno-demokratsko republikansko brambo, razorožitev naj se izvrši pod nadzorstvom in s sodelovanjem hajmverovcev, in sicer s tem, da postaneta notranji minister in ravnatelj državne policije dva hajmverovca.

Te zahteve je Schober odbil in ravnotako ostali člani vlade. Posebno hudi so na hajmverovce velenemci in kmetska zveza, katere voditelj Schumy je danes notranji minister. Seipel je pa hajmverovcem naklonjen, saj je že septembra lanskega leta predlagal, naj se jim odstopita dva sedeža v vladi. Takrat je večina kršč. socialcev ta predlog odklonila in ravno tako bo ostal Seipel tudi danes v svoji stranki v manjšini.

V. J. Križanovska:

KRALJICA HATASU.

Roman iz življenja starih Egipčanov.

VIII.

Sargon pri Hatasu.

Vest, da prosi Sargon za avdijenco, je kraljico silno iznenadila. Molčeči in mračni princ je ni do sedaj ničesar prosil in še nikoli ni bila prisiljena mu v čem prizanesti. Kaj je hotel? Ukazala je, naj ga takoj puste pred njo, in že vnaprej sklenila, da mu usliši prošnjo, če bo le mogoče. Razen onih tajnih vzrokov, da je bila Hititovu tako naklonjena, je Hatasu Sargona še posebej ščitila.

Dasi je bil Sargon gotov, da mu je Hatasu naklonjena, vendar mu je srce močno bilo, ko je stopil v kraljičino sobo.

Kraljica je bila sklonjena nad mizico in marljivo čitala iz razgrnjenega papirusa. Pri rahlem šumenju korakov se je okrenila in z lahkim pokimom povabila

princa, naj stopi bliže. Sargon se je vrgel na tla in jih poljubil.

»Vstani in sedi!«

Hatasu je pokazala z roko na stolček iz slonove kosti.

»Mogočna gospodarica, dovoli, da te kleče prošim za milost, od katere zavisi sreča vsega mojega življenja.«

»Prav tako te bom poslušala, če boš sedel na stolčku,« je rekla kraljica z vzpodbujevalnim nasmehom. »Tako! Zdaj povej, kaj morem narediti za enega najskromnejših podanikov! Saj veš, da ti želim srečo, pa si tako čuden, Sargon! Ne časti ne ženske nimajo nate nikakega vpliva.«

Nagla rdečica se je pojavila na bledih princčevih licih.

»Velikodušna kraljevska zapovednica! Tvoja mogočna roka me je rešila nesrečnega ujetništva, ponižanja in revščine. Tvoja volja mi more darovati tudi popolno srečo, če mi nakloni žensko, ki jo ljubim. Daj mi Nejto za ženo! Odkar si me obiskala, mi je njeno obličje neprestano pred očmi. Ne morem živeti brez nje, ki je živa podoba mojega ubogega brata Naromata. Poljub, ki ga je dala njegovi sohi, je očaral mojo dušo.

Hajmverovci groze, da se bodo razorožitvi uprli s silo, toda to jim ne bo pomagalo. Avstrija potrebuje denarja! Če ga hoče imeti, se mora ukloniti volji zapadnih državnikov, ki so močnejši nego dunajska vlada in hajmverovci.

Schober dobro ve, da za njim trdno stojijo gospodarski krogi, ki težko čakajo na inozemsko posojilo. Pa Schober je tudi že zastavil besedo Zvezi narodov, kateri je poslal obvestilo, da bo vlada vsem oboroženim strankarskim organizacijam pobrala orožje. Zato se je moglo pričakovati, da se Schober zahtevam in grožnjam hajmverovcev ne bo vdal.

Kancelar je pretekli petek predložil parlamentu načrt o novem orožnem zakonu. V novi postavi sta dve važni določbi: prvič bo odslej dovoljenja za nošo orožja izdajal državni kancelar (in od njega naravnost odvisni uradi) in ne več deželni glavarji; drugič se kazni za nedovoljeno nošo orožja zelo poostrijo. Kdorkoli bo nosil orožje brez dovoljenja, bo obsojen na več mesečno ječo in na visoko denarno globo, ki gre do 2500 šilingov (6700

lir), pa naj bo socialist ali hajmverovec. Če se ta zakon sprejme in točno izvede, bo oboroženih strankarskih čet v Avstriji konec.

Schober je ob tej priliki imel govor, v katerem je odločno odbil vse zahteve hajmverovcev. Vlada je sama dovolj močna, da vzdrži javni red v državi; ima zanesljivo vojsko, zanesljivo policijo in orožništvo — strankarskih čet ne potrebuje. Hajmverovci so zapisali na svoj prapor geslo o redu in svobodi. Naj se zdaj tega drže, naj vlado podpirajo, ko hoče nepristransko in pravično urediti notranji red v državi. Kancelarjeva izvajanja so poslanci vseh strank — razen veleneske — živahno odobraval.

Še hujši poper je pa hajmverovcem nasul notranji minister Schumy (ki je po rodu koroški Slovenec). Očital je hajmverovcem, da hočejo prevreči ustavo in ustanoviti diktaturo. Avstrijski kmetje in delavci tega nikdar ne bodo dopustili.

Vse kaže, da so hajmverovci s svojim predlogom doživeli občuten poraz.

no središče na sotočju Soške in Vipavske doline; Idrija se ima zahvaliti rudniku za svoje meščanstvo; Sv. Križ pravzaprav le cesarski milosti; Postojna je postala mesto, ker je bila sedež upravnih oblastev in pa nekako postajališče ob veliki cesti Trst — Dunaj; Tolmin je pa šele Benjamin med mesti.

Danes pogledjmo v pivško prestolnico, v Postojno!

POSTOJNA.

Že oddaleč se popotniku na vlaku ali peš pokaže ljubko mesto Postojna, raztegnjeno pod Sovičem (670 m) od postaje pa do križišča cest na Šempeter in Razdrto. Pivška prestolnica je prav sredi rodovitne planjave; na zapadu jo zapira skalni Nanos, proti vzhodni strani pa gozdnati Jasovnik.

Že v davnih časih je bilo tu, na najnižjem alpskem prehodu proti jugu, selišče starih Japidov. Nadnje so pridre legije rimskega cesarja Avgusta. Tedaj so na hribu Soviču, strmo nad mestom, postavili gradič. Od njega so danes komaj sledovi. Niti ime rimskega selišča ni več ostalo. Sedanje ime se je razvilo v srednjem veku, ko so ustanovili postojnsko graščino, ki so jo imeli v lasti furlanski in koroški vojvode, dokler ni pripadla pod Oglej. Patriarhov vazal (viteški podložnik) je bil tukaj l. 1138. neki Herman Arisperški. Iz pridevka »Arisperch«, kakor se je grad nazival, je dobil ves kraj ime, ki se je pokvečilo kasneje v »Adlersberg«. Drugi pa pišejo, da je nastalo iz »Aarsberg« »Adlersberg« (Adler = postojna), kar je star slovenski izraz za orel. Po Soviču je namreč gnezdljo dosti »postojn«. Adlersberg so prevedli v Postojno; danes bi morda bilo pravilneje Orlovgrad ali Orlovo (prim. Orlek pri Sežani).

Pod Sovičem so se stisnile prve slamnate bajte. Temu najstarejšemu mestnemu delu pravijo še danes »Majlond«. Grad je pa prehajal v roke raznih plemiških družin, dokler ga ni zadnji zasebni lastnik baron Franc Wolkenberg prodal l. 1722. c. kr.

Naša mesta.

(Po nabranih podatkih piše R. B.)

Lani in letos smo obiskali pod rubriko »Naši trgi« vse trge, ki so raztreseni po naši deželici. Pomudili smo se pri njih burni in čisto slavni preteklosti, presodili njih razvoj in morda uganili njih prihodnost.

Marsikateri, ki še ni dosti poznal naših krajev in selišč, je ob tistih skromnih opisih ugledal v duhu lepoto naše domačije in si dejal, da je vredna naše ljubezni, čeprav ni ne bogata in ne slavna, pač pa jo je Stvarnik obdaruil z mikavno lepoto kot malokatero drugo deželico. In pa kar je glavno: naš rod živi na tej grudi, zato jo spoznavajmo in po spoznanju vzljubimo! Ta namen ima tudi opisovanje naših mest.

Malo jih je! Saj ni bilo danih pogo-

jev za njih razvoj. Zemljepisci pravijo, da v glavnem nastanejo mesta

1. tam, kjer je pripravna točka za obrambo (trdnjavska mesta),

2. kjer so križišča prometnih cest (bodisi ob cestah, železnicah ali ob morju, n. pr. Trst),

3. kjer je središče dežele (n. pr. Gorica, ki je nastala na gričku, kjer so imeli grofje upravno središče svoje grofije),

4. kjer so naravni zakladi (n. pr. rudniška mesta kot je Idrija). So pa tudi še drugi številni vzroki za nastanek mest, največkrat seve zgodovinski.

Mesta po naših krajih skoraj na prste ene roke sešteješ: Trst se je razvil kot prometno selišče ali obmorska luka; Gorica je nekdanje grofovsko središče, ki se je razvilo tudi kot promet-

Deklica je prosta. Hartatefov zločin je pretrgal vse vezi.

Pri zvokih tega glasu, ki se je tresel od zatajevanja strasti, pri pogledu na njegove plamteče oči, ki so izdajale burna čuvstva mladega Hitita, se je na Hatasu nimen obličju pojavil izraz začudenja in radosti.

»Nejto ljubiš in se hočeš z njo poročiti? Razume se, da jo Naromatovemu bratu rade volje dam. Samo bodi potrpežljiv. Pustiti je treba dekletu časa, da se umiri in pozabi na ženina, ki ga je pravkar izgubila.«

S plamtečimi očmi je Sargon vstal s stolčka in padel na kolena.

»Kraljica! Nejti ni treba pozabiti človeka, ki ga je sovražila. V to močitev so jo prisilili sorodniki, da ohrani svojo čast.«

»Kaj praviš? Nejto so prisilili? Kdo si je drznil kaj takega?« je vprašala Hatasu strogo in vsa kri ji je stopila v obraz. »Govori! Vse hočem vedeti!« je pristavila ukazovalno.

Sargon ji je opisal Pagirovo in Menovo razvratno življenje. Pripovedoval ji je o njuni brezumni zapravljenosti, katere posledica je bila zastavitev mumije starega Mena, za kar plačuje Pagir oderuhu visoke obresti. Nato je še povedal o sramotnem dogovoru s

Hartatefom, katerega žrtev bi morala postati Nejta.

»To je strašno!« je vzklila kraljica, tresoč se od gneva. »Moj ubogi Mena! Tako plemenit in veren sluga, ki je užival zaupanje mojega božanskega očeta, zdaj pa so njegovi telesni ostanki osramočeni in zastavljeni oderuhu! In Satati, to ničvredno človeče, se je drznila mi zamolčati takšen zločin in mučiti Nejto, tega velikega dušnega otroka, ki se je hotel molče žrtvovati! Oh, v kakšne roke sem izročila svojo...« Umolknila je za nekaj trenutkov, nato je nadaljevala: »Sargon, ali mi prisežeš, da jo boš zvesto ljubil in ščitil vse življenje? Dobro, tvoj pogled mi govori več kakor vse tvoje obljube. Zdaj me poslušaj. Nejta postane tvoja žena. Še danes ji naznanim svoj sklep. Pripravi svoj dvorec. Jutri zjutraj pripeljem sama k tebi nevesto, da položim njeno roko v tvojo desnico pred soho onega, kateremu je podobna in kateremu sem obljubila, da jo bom ščitila.«

Tresoč se od sreče, se je Sargon sklonil in hotel poljubiti vzvišeno mesto, na katerem je stal kraljevski prestol, toda Hatasu mu je podala roko.

»Sama sva«, je pristavila z otožnim usmevom v hipu, ko je princ pritisnil njene vroče prste k svojim ustnam.

dvorni komori (upravi dvornih posesti).

Svoj grb je dobila Postojna l. 1462. Komaj se je trg začel razvijati, so se ga za kratko dobo polastili Benečani (l. 1508—1509). Za njimi in tudi še pred njimi so okoli Postojne plenile in morale turške tolpe kakih desetkrat. L. 1522. na cvetno nedeljo so bili ljudje ravno pri maši; janičarji so pridri in odpeljali iz cerkva kakih 6000 ljudi v sužnost. Gradu samega niso napadli. Razrušila ga je pa naravna sila, ker je l. 1616. vanj treščilo in je pogorel. Potem ga niso več sezidali.

Ob francoskih vojnah je videla Postojna trikrat Napoleonove grenadirje. Iz njih časa je ostal lepi drevored in pa spomin na nižjo gimnazijo, ki so jo otvorili v današnji Gasparijevi hiši.

Do 17. stoletja je Postojna spadala pod faro v Slavini. Šele l. 1794. je postala župnija. Dekanijo so pa prenesli sem šele l. 1844. Župna cerkev sv. Štefana je že iz l. 1747.

Postojnska kronika ve tudi o treh strašnih požarih, ki so trg skoraj ves vpepelili. Še pred 60 leti je pogorel ves zgornji del trga.

Ob Radeckijevih vojnah v Lombardiji so pa vojaki zanesli sem hudo kolerio.

Po l. 1900. je Postojna začela naglo rasti. Tedaj se je zgradila ljudska šola, l. 1902. jamska, l. 1907. pa mestna elektrarna, vodovod in kanalizacija. L. 1908. je Postojna dobila meščansko šolo. Naslednje leto, t. j. l. 1909. pa je postala mesto. Imela je tedaj že okoli 2000 prebivalcev, skoraj 400 več nego l. 1890., dobrih 20 let prej. Danes ima Postojna malo manj kot 3000 prebivalcev.

Nagli porast mesta je predvsem povzročila svetovnoznana Postojnska jama, ki so jo poznali, sodeč po vklesanih letnicah po jami, že v začetku 14. stoletja. Po vojni se je v mestu začelo dosti zidati, zlasti poslopja, potrebna za obmejno postajo. Jamska uprava je zgradila pri jami krasno palačo, pravtako tudi Banca d'Italia in mestna uprava. V mestu sta dva spomenika: pesnika Miroslava Vilharja in kralja Humberta I.

Razen od tujcev žive Postojnčani od lesne trgovine (v okolici je polno velikih žag). Kmetijstvo in živinoreja sta precej zanemarjena. Nekdanjih upravnih uradov za Notranjsko ni več. Zato je iz mesta šlo dosti srednjih uradniških družin. Les in jama bosta pa še vedno glavni viri dohodkov za meščane naše lepe pivške prestolnice.

blagoslovitev novega križevega pota. Zanj je dosti darovala neka blaga gospa. S tem bo ustrezno bližnjim in daljnim romarjem, ki vsako leto v večjem številu obiskujejo romarsko cerkev Matere božje v Logu. — Popoldne bo podobna blagoslovitev za našo podružnico na Gradišču.

Goče. — (Obisk.) — V nedeljo 18. t. m. nas je obiskalo več deklet družbenic iz cele dekanije. Bil je blagoslov v cerkvi Marije Snežnice na Boluncu. Govorila sta jim č. g. dekanjski voditelj in č. g. dekan. Videli smo dekleta iz daljnih Šturij, Budanj, Vrhpolj, Vipave, Št. Vida, Podrage, Slapa in Planine.

Vrabče. — Letina kaže zelo slabo; črešnje so popolnoma uničene. Bojimo se, da bodo ostale posledice tudi za prihodnje leto. — Mladina si večkrat prireja ples; ona ne pozna uboštv in težkih razmer. Gospodarji pa »balincajo« in se ne zmenijo preveč za službo božjo. — One ženske, katere hodijo v hladno senčico na sprehod in v družbo, naj raje doma ostanejo in svojim možem hlače krpajo...! — Naše hribe je tudi obiskala moda kratkokrilk. Za danes samo to, pa o priliki še kaj.

Ozeljan. — Sv. maše ne bomo imeli, dokler ne bo cerkev popravljena. Zanemarjena cerkev je bila kriva, da je hodilo tako malo ljudi k sv. opravišlom. Tudi zvonove težko pričakuje mo. — Po daljši bolezni je umrla v 19 letu Danica Špacapanova. Dekle je bilo zelo priljubljeno; saj so nosili fantje in dekleta za pogrebom 11 venčev in 40 šopkov. Bog daj dragi Danici sveti raj!

Kaj nam pišejo z dežele?

Iz Vipavske doline.

Št. Vid. — (Razdejanost svetišče.) — Poreška kapelica je prav tiste dni, ko smo čitali 18. št. »Novega lista«, dobila praznično obleko; škoda le, da se slikar ni bolj potrudil. Tako imajo zdaj Orehovčani, Podbrežani in Porečani tri prav lične kapele. — Ne more se pa tega trditi o daleč naokrog spoštovanem svetišču sv. Hijeronima na Nanosu, ki je v takem stanju, da ni več primerno za službo božjo. Kar so naravne sile napravile škode, se bo dalo nemara že še popraviti, ni pa mogoče popraviti razdejanja, ki ga je po-

vzročila človeška zlobnost v zadnjih osmih letih. Brezumni moderni človek je res slabši kot pagan, ki mu je bilo njegovo svetišče vsekdar nedotakljivo sveto.

Planina pri Vipavi. — (Otroška nagajivost in prenegljetost.) — Pretekli teden so majhni otroci nagajali nekemu mizarju v Britku. Ta se je prenegljal in vrgel med gručo otrok kladivo. Priletelo je v čelo mali deklici Petričevi. Ker je rana nevarna, so na nasvet zdravnika odpeljali otroka v bolnišnico.

Vipava. — (Križevpot.) — Prihodnjo nedeljo dopoldne bo v Logu

„Domače branje.“

Kdor hoče brati tudi prvi del silno napetega detektivskega romana »Boj za pravico«, naj brž naroči 1. zvezek, ker bo kmalu TUDI DRUGA NAKLADA »Domačega branja« pošla!

Ko je Hatasu ostala sama, se je zamislila in namršila obrvi. Nato je vzela iz škatlice majhen zlat obroček in ga vrgla v široko srebrno vazo, stoječo poleg prestola. Še ni zamrl tresoči se zvok, ko se je pojavil službujoči dvorjanik.

»Semnu naj pride takoj k meni,« je velela Hatasu. Čez četrte ure je prišel kraljičin zaupnik. Na ukaz Hatasunin je sedel na slonokoščeni stolček ter z naraščajočim začudenjem poslušal dejstva, ki jih je Sargon razkril kraljici.

»Slišal sem o zapravljenosti Pagira in Mene, toda nikoli mi ni prišlo v glavo, da bi mogla tako nizko pasti,« je rekel in zmajal z glavo. »Tudi Hartatef, ta zločinski blaznež, je bil zapleten v to zadevo!«

»Da, to je sramoten čin, zato so ga bogovi kaznovali, da so dopustili tak zločin, ki si ga na noben način ne morem razložiti,« je rekla kraljica zamišljeno.

»Kraljevska zapovednica, dovoli svojemu robu, da pove neko misel, potem pa ga kaznuj, če ne bo tvoji modrosti po godu je začel Semnu po kratkem razmišljanju. »Mislim, da Kartatefovo veliko imetje in krasna palača, ki jo je zgradil, pripadata njegovi nevesti. Po mojem mnenju bi morali to pridati doti, ki si jo določila za plemenito Nejto.«

»Tvoj svet je dober, moj zvesti Semnu: Povedal si mi ga baš o pravem času, ker v kratkem poročim Nejto s Sargonom. Toda pravičnost zahteva, da prejme Amarnov tempelj nekaj za žalitev bogov. Prepušчам mu tretjino vsega Hartatefovega imetja; ostalo dodaj dekličini doti. Poleg tega pokliči jutri oderuha in odkupi iz moje zakladnice Menovo mumijo. Daj mu razumeti, da ne odobravam, da se ljudska pravica kvari s takimi dejanji. četudi zakon dopušča prejemanje tasihi zastav. Reci mu, da ga utegnem spraviti v etijopske kamnolome, kjer se bo učil novega rokodelstva.

Ob določeni uri sta obe ženski prišli v kraljevo palačo. Satati je bila sila nemirna. Nejta pa je bila srečna, da bo mogla tako hitro predložiti kraljici svojo prošnjo. V sprejemni sobi ju je pozdravila ena izmed dvorskih žena. Velela je Pagirovi počakati, dokler ne bo pozvana, ter odvedla deklico v spalnico. Hatasu je bila sama. Ležala je na krasni postelji ter bila očitno zatopljena v misli. Ko pa je zagledala Nejto, se je nasmehnila in ji velela, naj stopi bliže. Nejta je zardela in pokleknila k postelji, kraljica pa jo je pobožala po svilnatih laseh in rekla prijazno:

(Dalje.)

Sanabor. — Že več časa je, kar smo dobili nove zvonove. Sprejem je bil nad vse lep. Spredaj so se peljali fantje, zadaj pa dekleta na okrašenih vozovih. Ravno čez mesec dni so novi zvonovi, ki so večji od prejšnjih, zapeli pogrebno najstarejšemu možu v vasi, 89-letnemu Matiji Ambrožiču. N. p. v m.;

S Krasa.

Pliskovica. — (Marsikaj je graje vredno.) — Kakor marsikje tako je voda tudi naše občinske poti pošteno razrila. Kdo se bo zganil zaradi njih? — Zdaj pa je treba malce pograjati tiste samozavestne kolesarke, ki so se malo preveč postavile v 20. številki. Nekaj imajo seveda prav, toda lastna hvala ... Mamicam pa priporočamo, naj malo popazijo na vedenje šolarčkov pri krščanskem nauku.

Tomaževica. — (Priprosta slovesnost.) — 18. t. m. je č. g. dekan ob asistenci g. kateheta in gorjanskega kurata blagoslovil nove zvonove. Slovesnost je pristrčno, a priprosto potekla. Tako je prav, ker brezpotrebne sijaja, zlasti takega, ki povzroča govornice in morda še popivanje, res ni treba.

Divača. — Šest mesecev nam že svetli električna luč. Vendar pa posestniki, na katerih zemljiščih so postavili droge, še niso dobili odškodnine. — Vsa vas se zgraža nad neodpustljivo brezbriznostjo nekaterih staršev, ki dopuste, da delajo njih razpeljanke kar se jim zljubi. Njih nesramno obnašanje bo zajelo še ostalo nepokvarjeno mladino. Temu je treba narediti konec!

Povir. — Zadnjič je nekdo pisal, da bo starešinstvo povišalo plače pevcem. Resnici na ljubo je pa treba povedati, da je ostalo za enkrat le pri ozljubi. Pevci se zahvaljujejo vsem, ki so kaj darovali za petje.

Sežana. — Pred kratkim se je mudil v Sežani cirkus, pri katerem je deloval znameniti glumač »Pirapikijo.« Ker je precej inteligenten in ne prav grd, so se zatelebala vanj tri naša dekleta. Ob njegovem odhodu v Postojno so točile krokodilove solze! Ker pa jim je zviti komedijant povedal, da bo tista njegova ženka ki bo znala dobro telovaditi, se sedaj te tri »pupe« pridno učijo skakati čez metlo! Kate-
ra ga bo dobila, se ne ve!

Dutovlje. — Dosedanji občinski tajnik Orelli (Orel) je bil s prefektur-
skim odlokom premeščen, kakor se zdi, v Košano. Občinarji, ki razmere poznajo, ne bodo tožili za njim. — Kar se tiče vpeljave električne razsvetljave, smo se nekoliko pre naglili, ko smo delali pogodbo s tvrdko; ako bi še nekoliko počakali, bi bili mi na dobrem, tako pa je tvrdka.

Šempolaj. — Opaža se, da naš cerkveni zbor peša. Ne smemo pustiti, da bi shiral. Dekleta in fantje iz okoliških vasi, ne ustrašite se tiste pol urice hoda k vajam! Tudi farani bi morali pokazati več smisla za petje, ki je Bogu in tudi fari v čast!

Iz Reške doline.

Suhorje. — (Sadni mrčes. — Sto jih bo učakal.) — Z občinsko pomočjo smo napravili nov cementni zbiralnik za vodo. Dozdaj smo ob vsaki suši hitro čutili pomanjkanje vode. — Po našem sadnem drevju je začel pedic prav grdo gospodariti. Ponekod je drevje tako objedeno, da izgleda kakor po zimi. Češplje je pa še kapar napadel. Če ne bomo brž kaj ukrenili, bomo ob vse lepe tisočake, ki bi jih sicer prejeli za sadje. — Blizu nas, v Šmevgurju, živi mož, ki mu kukavica že šestindesetdeset let poje. — Upamo, da bo učakal 100 let.

Košana. — Na pustno nedeljo smo imeli ogenj. Pogorela je Žagarjeva žaga na Bujah. Na pustni torek smo šli gledat, ako je človek pod kožo res krvav; prav čudno je bilo gledati med misijonom farnega mežnarja, ki je nosil glavo ovito v nekaj turški turban, a ni bil kriv on, ampak brezobzirni ponočnjaki, ki so ga na glavo štemplali, seveda brez dovoljenja, zato morajo plačati 200 lir kazni. Po misijonu smo bili nekaj tednov kar iz sebe, posebno ker se je nekemu fantu začelo kar v glavi vrteti, ko je slišal, da grešno življenje ni kar tako za špas. Sedaj smo pa prišli zopet v stari tir. Ob nedeljah pijemo in kvakamo, da se nas še tiči bojijo. Tudi s plesom smo že parkrat poskusili, kar se je prav dobro obneslo, ker so menda zlasti mlajša dekleta dobila pri misijonu za pokoro, da morajo plesati. Da smo izgubili po misijonu iz svoje srede dve mladi življenji, 26-letnega fanta in komaj 3 mesece poročeno, mlado, še ne 23 let staro ženo, to nas nič ne gane. Mi mislimo tako-le: pleši in nori, dokler si zdrav in mlad, da se ne boš v bolezni in starosti kesal, da nimaš nič od življenja.

Iz Kanalske doline.

Žabnice. — (Višarska božja pot.) — Pri nas »hrušče« sadimo. Večinoma je že vse v tleh. Sicer pride pomal k nam bolj pozno, a potem hitreje zavlada. Na Višarjah pa je letos izredno dosti snega. Nerodno je moralo biti včasih ob takem snegu, ko so se Višarje odprle že na vneboh. — Letos se bo odprla božja pot na kres 24. junija.

Lepo smo praznovali veliko noč. Ker imamo električni tok, smo ga uporabili tudi za božji grob. Mnoge hiše so bile ob procesiji obilneje kakor običajno razsvetljene z malimi svečkami; na to bo treba v naprej še bolj gledati. Najlepše je pa bilo močno obiskano nočno češčenje Jezusa v grobu od velikega petka na veliko soboto. Neka starodavna, lepa žabniška posebnost je pa v tem, da se v noči od vel. sobote na nedeljo ob 1.30 zbere polna cerkev ljudi, kjer par ur sami molijo in skupno pojejo stare velikonočne pesmi.

Poročila sta se 11. maja Egidij Pečar in Terezija Moschitz. Bog daj srečo!

Ukve. — (Potres.) — Dne 14. t. m. točno ob eni zjutraj se je čutil močan potresni sunek po celi kanalski dolini. Marsikaterega je zbudil iz sladkega spanja in ga prestrašil.

Iz Brd.

Gor. Cerovo. — (Sadna letina.) — Deževno vreme nas na polju zelo ovira. Radi tega smo zaostali s pomladanskim delom. Nekateri morajo še krompir vsaditi. Zarod na trti je obilen, sadje pa ne obeta dobro, zlasti črešnje so od gosenic močno objedene. Kljub temu da se mnogo kmetovalcev poslužuje lepilnih pasov in škropljenja, so gosenice vseeno napravile svoje. Je pa še eno sredstvo, ki ta mrčes pokončuje, to so ptiči; zato se obračamo na obč. načelnika, da strogo prepove pobiranje ptičev. Letos bomo menda imeli sadni trg v Števerjanu na »ranchah«. Bomo videli!

Dol. Cerovo. — (Marija v Prevalu.) — V Preval pri Blankižu se je na sv. Marka dan vila prvič po 16 letih starodavna procesija iz Moše ter ona iz Cerovega v prenovljeno cerkev Matere božje. Pri prvi maši je pel moški zbor latinsko mašo, pri drugi pa se je cerovski zbor vrlo postavil z zbirko Vodopivčevih. K Mariji v Prevalu prihajajo 15. avgusta kaj radi Brici, Furlani in celo daljni Vipavci. Zato so verniki prav hvaležni vsem, ki so pripomogli, da se je cerkvena sredi zelenih travnikov obnovila.

Medana. — Preteklo nedeljo je na naglem umrl posestnik Jožef Cukjati, oskrbnik veleposestva barona Codelija. Bil je star 51 let in zapušča ženo s petimi otroci. V cerkvi in na grobu so pokojniku zapeli združeni pevci. Blagemu možu večni mir!

Iz Gor.

Tolmin. — (Tatvine. — Obisk. Pevski nastop.) — V teku desetih dni so aretirali in zaprli kar tri mlade fante, ki so jih zasačili pri tatvini. Vsi trije so obdolženi, da so kradli v trgovini Battoia v Tolminu. Ne ljubi se jim delati, a kljub temu bi radi dobro živeli, pa jih lenoba priveže do tega koraka. — Zadnji četrtrek je obiskalo Tolmin okoli 100 Nemcev, ki so prišli na grobove padlih vojakov. — V nedeljo je nastopilo v naši cerkvi več pevskih zborov iz dekanije. Izbrali so pesmi naših novejših skladateljev. Nekaj so nam jih zapeli dopoldne med sv. mašo, druge pesmi in Vodopivčeve »Lavretanske litanije« pa popoldne pri blagoslovu.

Cerkno. — (Kolavdacija.) — Na binkoštni ponedeljek bo kolavdacija prenovljenih orgel. Prvič jih je kolavdiral neki goriški mojster ne le brez dovoljenja, marveč celo brez vednosti cerkv. oskrbnišтва. Še ključa ni potreboval in je bil zato po zaslužku odslovljen. Pridite zdaj!

21. maja sta si obljubila dosmrtno zvestobo Anton Bevk iz Cerkna in Julka Bevkova iz Planine. Zadnja je bila pred par leti prednica Mar. družbe. Vrlemu paru iskrene čestitke!

Delo na polju nam zelo ovira deževje.

no vreme — Zvedeli smo, da so oblast va kaznovala nekoga v fari z globo nad tisoč lir radi zlorabe pri lanskem plesu.

Log pod Mangartom. — Ker ni bilo v predpustu porok, jih je pa zdaj več. Dne 17. maja je g. Šulin Ivan, urar in šofer v Bovcu, odpeljal iz Loga Viktorijo Černuta, vneto cerkveno pevko in pomožno organistinjo. Obilo sreče! — Ob tej priliki bodi omenjeno, da imamo v Logu jako lepo cerkveno petje. Dasi je naša organistinja, g. Ana Černuta, po stanu ugledna gostilničarka, se vendar z veseljem in rada žrtvuje za lepo petje pri službi božji. Čast njej in pevcem, ki vrše vse le za božji lon!

Log Čezsoški. — (S m r t.) — 12. t. m. je umrla šivilja Zofija Berginc. Bolna je bila le 12 dni. Tiho in mirno mladenko so vsi radi imeli. Bog ji bodi plačnik!

Sužid. — (R a z n o.) — Člani zavarovalnice za govedo so si izvolili že tretji odbor. Kdor je bil že enkrat v odboru, ni hotel biti več v tretje. — Poti smo popravili z robotami ali pa je morala vsaka hiša plačati 45 lir. Pozabili pa smo popraviti stari vodovod. — Majnik je bil tudi pri nas bolj aprilski. Menda je tudi to vreme krivo obilega mrdesa po sadnem drevju?

Ponikve. — (B o g j i m d a j s r e č o.) — 14. t. m. se je poročil posestnik Viktor Lapanja s Kristino Fratikovo s Slapa (Roč). Ženin je eden tistih fantov, ki so se trudili za razmah in plemenito izobrazbo. — Njegovi vrstniki in vrstnice so se v nedeljo pred poroko v prijateljskem krogu lepo od njega poslovili. — Tudi mi želimo novoporočencema srečno jadranje v varen pristan! — Pred kratkim se je vrnil z Francije začasno naš izseljenec — fant Golja Miha. Ravnokar si jemlje družico za življenje na Kneži, nato se vrne nazaj v novo domovino. Tudi temu novemu paru iz srca voščimo obilo sreče!

Zapotok. — V cerkvenem oziru smo prave reve. Odkar nas je zapustil č. g. Trdan, ki je šel v Banjaluko, smo brez dušnega pastirja. Edino tolažbo imamo v pevskem zboru, ki ga je on spravil skupaj. Enkrat na mesec se pri nas mašuje. Drugače smo pa celo za branje bolj mrtvi.

Zadlog pri Črnem vrhu. — Ni se še plegla zemlja na grobu Franca Zagode, že je smrt pograbila drugega uglednega in obče spoštovanega posestnika v Zadlogu Antona Rupnika, po dom. Cigaleta, očeta gosp. župnika Karla v Št. Lambertu nad Litijo. Bil je vzoren gospodar na lepi kmetiji ter vedno odločen krščanski mož. Bog daj njegovi duši večni mir!

Ajba. — V soboto smo pokopali 91-letno Katarino Berlot. V svojem dolgem, delavnem življenju je vzgojila sedem otrok. Blagi ženi večni pokoj.

Čepovan. — Dne 24. maja so sklenili življensko zvezo trgovec Peter Podgornik z Marijo Bratužev in mesar Miroslav Rusbach z Marijo Kofoľovo. Obilo sreče na potu v novo življenje! — Od mrtvouda zadeta je pre-

minula Marija Maver, roj. Bratuž iz Vrat. — Sadna letina ne obeta veliko prida. Hrušk letos sploh ne bo, jabolkam je pa škodoval preobilni dež. — Za silo smo z robotami popravili javne ceste; seveda bi bil potreben stalni cestar, ako bi jih hoteli ohraniti v dobrem stanu. — S 1. julijem dobimo tudi občinskega zdravnika.

Štraža pri Cerknem. — 9. t. m. smo spremili na zadnji poti 65-letno mater Frančiško Guzljevo. Bila je zadnja iz številne družine, ki je zdaj z njo izumrla. Rajnica je bila spoštovana žena, zvesta veri in močna v trpljenju. N. p. v m.!

Iz goriške okolice.

Vogrsko. — (L e p p r a z n i k.) — 11. maja smo slovesno praznovali sv. Gotarda. Tudi nove orgle so nam prvič mogočno zapele. Popoldne je bil blagoslov kipa Srca Jezusovega in nove zastave. Obrede je izvršil č. g. mons. Berlot. Slavnostni pridigar je v jedrnatem govoru poudaril pomen slavnosti. S kora je pa donelo tako lepo petje, da bi kar poslušali. — Zadnji teden je ugrabila smrt rojaka Žižmonda, ki se je pred par leti preselil v bližino Maribora, kjer si je kupil kmetijo.

Sovodnje. — (D o l g o p r s t e ž i.) — V noči 26. aprila so neznanci odnesli delavcu Jožefu Petejanu novo obleko. Dne 20. t. m. so obiskali kamnoseškega mojstra Janeza Cotiča. Tu jih je starejši sin, ki ni še spal, presenetil in z bratovo pomočjo udril za njimi. Ko sta tatova (bila sta dva moža srednje postave) čutila zasledovalca za petami, sta zavila v temo. Izginila sta praznih rok, pač pa sta pustila francoski ključ pri plezanju čez neki zid.

Vrtojba. — (S m r t.) — K večnemu počitku smo spremili Rafaela Ferletiča. V 2 dneh je podlegel v najlepši dobi 39 let močni pljučnici. Kljub slabemu vremenu je bil pogreb prav velik. N. p. v m.!

Okno v svet.

NOVA BOLGARSKA VLADA.

Pretekli teden so se izvršile v bolgarski vladi važne spremembe. Prvi minister Ljapčev je sprejel v vlado nič manj ko 6 novih ljudi. Najbolj pomembno je, da je postal minister profesor Cankov, dosedanji predsednik zbornice ali sobranja, kakor imenujejo Bolgari svoj parlament. Cankov je spadal med zarotnike, ki so v juniju 1923. skupno z makedonskimi revolu-

cionarci vrgli kmetsko vlado in umorili njenega načelnika Aleksandra Stambolijskega. »Makedonstvujušči« so ubili Stambolijskega, ker je delal na združenje Bolgarije z Jugoslavijo. Prvi načelnik nove vlade je bil Cankov. Opiral se je v sobranju na tako zvani »Demokatičeski zgovor«, to se pravi: demokatični sporazum, ki je zveza treh strank in treh voditeljev: Ljapčeva, zunanjega ministra Burova in Cankova. Demokatičeski zgovor vlada od junija 1923. nepretrgoma nad Bolgarijo. V teh letih se je pa izvršila zanimiva sprememba: nekdanji zaveznik makedonskih revolucionarcev Cankov je postal prijatelj Jugoslavije in zahteval ponovno, naj se sklene med sosednima slovanskima državama prijateljska pogodba. Ker se Ljapčev ni hotel držati Cankovega programa, sta se voditelja sprla, vlada je zagazila v velike težave. Pred par meseci je Cankov glasoval celo proti vladi in malo je manjkalo, da ni ostal Ljapčev v manjšini. Po dolgih in napornih pogajanjih so se sedaj pobotali: Cankov je postal minister prosvete in zasedel še 2 ministrstvi s svojimi ljudmi. Makedonski revolucionarci so radi tega zelo razburjeni in njih časopisje je začelo groziti. Boje se, da se je Ljapčev vdal Cankovu in da bo nova vlada delala za prijateljstvo z Beogradom ter razgnala makedonsko revolucionarno organizacijo. Če je to res, čakajo Bolgarijo zelo težki boji. Makedonstvujušči bodo namreč uporabili vsako sredstvo, da rešijo svojo organizacijo. Če je treba, bodo segli tudi po samokresih in bombah.

To je vzrok, da čaka evropska javnost s pozornostjo, kakšna bo politika nove bolgarske vlade.

Sirija postane republika.

Francija je l. 1918. zasedla Sirijo, ki se razprostira severno od Palestine. Zveza narodov je Francijo pooblastila, da to deželo upravlja. O zemlje obsega pet edinic: državo Sirijo, državo Libanon, državo Druzov, deželo Alavitov in samostojni okraj Alexandratte. V teh deželah prebiva okoli 2 milijona in pol ljudi, večina ma Arabcev. Francoski vrhovni komisar za Sirijo je zdaj objavil novo ustavo Sirije, ki bo postala veljavna takoj po novih volitvah.

Sirija postane republika. Parlament se voli vsaka štiri leta, predsednik republike mora biti mohamedanec. Posamezne državne enote, ki sestavljajo Sirijo, ohranijo obširno samoupravo. V ustavi so tudi ugotovljene pravice, ki jih ima do Sirije Francija.

Kaj se sliši po svetu.

Zanimiv pesnik.

Po navadi so pesniki bolj revne pare. No, so pa tudi izjeme med njimi, največja je menda ameriški pesnik John Key. Pesnik je potoval s svojim spremstvom po Albaniji. Ker je slabo govoril čez Albanijo, so ga Albanci pognali čez mejo. Key je šel v Dubrovnik in odtod v Split. Dočim je

pesnik v Albaniji prav skromno potoval na najetem mezgu, je zdaj nastopil kot kak bogat indijski maharadža. Najel je na ladji kar celo nadstropje. Dosti potnikov se zato ni moglo niti vkrcati, ker je bilo na ladji premalo prostora. Čudaški pesnik pa je v svojih kabinah bogato gostil vse ladijsko osebje. Iz Splita se je bogati mož na-

menil v Ljubljano. Zopet je najel samo zase cel spalni voz. Ko je prišel čas kosila, je v jedilnem vozu pokupil vsa pripravljena kosila ter jih ukazal razdeliti med popotnike 3. razreda. Bogati sopotniki so se srdili nad njim, češ da jih je pripravil ob kosilo, ker ni njim nič več ostalo, a on se za njih jezo še zmenil ni, marveč je zaaral že naprej še vse večerje.

V Ljubljani je šel v hotel Union. Tu je delil prav kraljevske napitnine. Brivskemu vajencu je porinil kar 500 dinarjev napitnine. Za 10 cigaret je plačal 1000 dinarjev. Vsakemu izmed natarjev je dal tudi po 1000 dinarjev napitnine. V nedeljo popoldne je šel bogati pesnik v Domžale. Tam je sklical vse občanarje v krčmo in jih obilno pogostil. Ko so se napili in najedli, je dal še vsakemu Domžalcu po 500 dinarjev v zahvalo, da je sploh prišel v krčmo.

Iz Ljubljane je pesnik odpotoval v Avstrijo. Škoda, da ga ni nič k nam.

Potratni šah.

Perzijski šah (kralj) je naročil na Francoskem prav razkošen avto. Na mesto jeklenih plošč so uporabili zlase. Sedež je ves iz hermelinovitih kož. Ob straneh sta pa dva velika šahova grba iz samih biservov. Celo gumb, s katerim se vžge elektrika, je bisernat.

14 dni kralj.

Te dni je v slovesnem sprevodu stopil v starodavno kraljevsko palačo Stuartovcev v mestu Edinburgu na Škotskem (v severni Angliji) priprost rudar James Brown s svojo zakonsko polovico.

Sijaj, s kakršnim je Škotska sprejela tega rudarja, se vidi le pri največjih kraljevih nastopih v Londonu. Pa je tudi bil ta sijaj popolnoma upravičen; saj je nastopal sam angleški kralj Jurij, le da ga je zastopal rudar Brown. To je pa še najbolj čudno, boš te nemara rekli, da na Angleškem, kjer je vendar toliko lordov, zastopa kraljevsko veličanstvo človek iz nižjih slojev. To je pa tako-le:

Ko je John Knox, znani reformator škotske kalvinske cerkve, pisal pravihila novi cerkveni ločini, je določil, naj se vrši vsako leto zborovanje škotske cerkve pod predsedstvom škotskega kralja. Ko je pa pripadla Škotska angleški kroni, so angleški kralji, ki so anglikanske vere, pošiljali na ta zborovanje katerega izmed plešmičev kot »lorda komisarja« (lord high commissar).

Kraljevi zastopnik mora tekom 14 dnevnega zborovanja predstavljati kralja. Biva v kraljevi palači. Obdan z vsem dvornim sijajem prireja sprejeme in gostije in vse mu izkazuje časti kot pravemu kralju. Ko mine teh 14 dni sej in posvetovanj, postane »štirnajstidnevni kralj« zopet navaden angleški državljani.

L. 1924. je ministrski predsednik Mac Donald v sporazumu s kraljem določil za lorda komisarja vodjo škotskih rudarjev Browna. Angleška javnost se je spočetka čudila, a kmalu v svojem demokratizmu pritrdila Mac

Donaldu, češ da lahko kralja zastopa vsak pošten in polnopraven državljani.

Brown je letos že drugič kralj. Pa mu ni prav nič za to čast. Ima pa poštenu rudar veliko zaslug pri dobrodelnih ustanovah škotske cerkve. Zato je pri zborovalcih tem bolj priljubljen. Brown je tudi poslanec delavske stranke. Čeprav je zdaj po lastni pridnosti — v šolo je hodil le do 10. leta — ugleden član parlamenta, vendar živi še prav priprosto v majhnem stanovanju. Gospa Brownova, ki vedno sama kuha in pere, je znana pod pridevkom »mati revnih«. Ko so jo časniki karji pred odhodom v Edinburg vpraševali, kakšne toalete bo imela kot »kraljica«, je odvrnila, da pri svojih gospodinjskih opravkih in pri skrbi za ubožce ni imela časa na to misliti in da se na to tudi dosti ne razume. Dejala je, da so ji njene dvorne dame: vojvodinja Atholl, markiza Elise in nečakinja lorda Balfourja, sama slavna angleška imena, že posodile potrebne obleke. Tudi gospod »kralj« je izjavil, da komaj čaka, da dostojno odsluži »kralja« svojemu kralju, da se bo potem spet vrnil iz sijajnih gradov v svoj mirni domek na škotski obali.

0 slovstvu.

Dr. Ivan Tavčar: Zbrani spisi.

II. zvezek. Uredil dr. Ivan Prijatelj. Ljubljana, 1929. Izdala Tiskovna zadruga. Str. XII + 480.

Tavčarjevih zbranih spisov je izšlo že pet zvezkov. Urednik je namreč začel s šestim zvezkom, ki vsebuje zadnji in najlepši dve Tavčarjevi deli: »Visoško kroniko« in »Cvetje v jeseni«. Nato je sestavljal sliko Tavčarjeve pisateljske osebnosti od viška ustvarjalne sile skozi vse dolgo življenje do začetka pisateljskega razvoja. Vzrok tega nenavznega postopanja je pač zgolj zunanji in ga je iskati v obzirih, katere je urednik imel do izdaje Tavčarjevih zbranih spisov, urejene od pisatelja samega. — V tem zvezku imamo sedem novel in povesti, ki so nastale v letih od 1878. do 1880. V tej dobi je bil Tavčar zelo črnogled. Na življenju ni našel ne ene lepe strani. Gibalo vsega mu je zavedna ali nezavedna sebičnost. Kar je dobrih oseb, so pa prešibke, da bi se uprle. Svetle trenutke v tej temi dvomov znači novela »In vendar — !« ter deloma »V Karlovcu« in »Čez osem let«. Tu in tam se pokaže iz pripovedovanja svobodnomiselna ost, čisto v duhu tedanjega časa. Tavčar je bil zelo pod miselnim vplivom svoje dobe, ki je bila močno liberalna. Dolgo, dolgo se ga ni mogel otresti in to je njegovim povestim na kvar, kajti če je pisatelj časovno aktualen, tvega, da ostane samo to in da ga naslednji rodovi pozabijo. — Za razumevanje Tavčarja in njegovih del nam izvrstno služijo urednikov uvod in opombe. Izdaja dela založbi čast.

(Brackel): Cirkuški otrok.

Roman. Nemški spisala baronica Brackel. Prevel I. V. Ljubljana, 1929. Jugoslovanska knjigarna. Str. 228. — Ljudska knjižnica, 35. — (Cene: vez. Din 42.—; broš. Din 28.—).

Osrednja točka tega romana je vprašanje ljubezni grofa Kurta Degenthala do Nore, hčerke cirkuškega ravnatelja Karstena. Vprašanje je za plemenitaše načelno važno. Pisateljica ves čas toplo sočuvstvuje z Noro, ki je bila zgledno vzgojena v nekem belgijskem sa-

mostanu, ter ji želi vso srečo, vendar pa dejanski odgovori odklanjajoče, kajti mlada človeka, ki sta kot ustvarjena drug za drugega in se ne moreta pozabiti, se ne dobita. Življenje ju loči. Radi te vidno hotene rešitve je tudi dejanje tu in tam stisnjeno v prisilno strugo ter se vije po nenaravnih ovinkih. Osebe so še za čuda žive, samo pripovedovanje je nekam razblinjeno. Kljub vsemu pa utegne knjiga ugajati nekim plastem čitateljev, posebno ženski mu beročemu občinstvu.

Objave.

Na Vitovlje.

k znani božjepotni cerkvi M. b. so povabljeni za binkoštno praznike romarji iz Vipavske doline in bližnjih gorskih vasi. Oba praznika se bo vršila služba božja ob 6 in pol in 10. uri dopoldne in vmes bo še ena tiha sv. maša. Spovedniki bodo na razpolago, da bodo mogli vsi romarji prejeti sv. zakramente. Ob lepem vremenu se obeta obilna udeležba!

Za vojne pohablence.

29. t. m. ob eni popoldne bo v Tolminu zborovanje vojnih pohablencev za tolminsko okrožje. Iz Bovca, Cerknega in Grahovega bodo potniški avtomobili vozili ob 12. uri.

Izgubljeno — najdeno.

Našla se je svota denarja na cesti od Grčine do gostilne Poberaj v Kronbergu. — Kdor jo je zgubil, naj se zgasi v trgovini Koren-Leban, ulica Carducci 4.

Binkoštna veselica v Postojnski jami.

8. junija se bo vršila v Postojnski jami običajna binkoštna veselica z najrazličnejšim sporedom. Slavnost v jami, ki se bo vršila ob vsakem vremenu, se bo pričela ob 13. uri in bo trajala do 18. Vstopnina v jamo bo znižana za 50 od sto, da se omogoči vsem slojem vstop v to podzemsko krasoto, edino na svetu.

V Postojno bodo vozili vsi vlaki s 50 odstotnim popustom. Popust bo trajal od 1. do 10. junija. 8. junija bodo vozili v Postojno še posebni vlaki z istim popustom iz vseh večjih središč, in sicer iz Gorice ob 7.03, iz Trsta ob 8., iz Sv. Križa ob 8.32, iz Nabrežine ob 8.40, s Proseka ob 9.06, z Opčin ob 9.16, iz Sežane ob 9.30, iz Divače ob 9.50, iz Il. Bistrice ob 9.26. — Posebni vlaki bodo odhajali iz Postojne ob 19.20 proti Gorici, ob 20.45 proti Trstu, ob 19 proti Reki in ob 18.20 proti Pulju.

Duhovsko zdravilišče v Gradežu.

Vzajemno podporno društvo za duhovnike »Pio Sovvegno« bo letos otvorilo svojo hišo v Gradežu sredi junija; zdravilišče ostane odprto do srede septembra. Člani plačajo za sobo in hrano po 21 lir dnevno, nečlani pa po 24.20 lir dnevno. — Vsa pojasnila daje upravnik dr. Hektor Delfabro v Gorici, Via Morelli 16 ali pa: Casa del Pio Sovvegno in Grado.

Listnica uredništva.

Dopisnike iz Dornberga, podpisane »Franc Saksida in mnogo drugih«, prosimo, naj pošljejo natančne naslove, ker je povsod v navadi, da se dopisniki točno podpišejo.

ZAHVALA

vsem za blagodejno sočutje in sožalje ob priliki izgube naše 9½ let stare ljubljene

ROŽICE,

ki so jo poškopili, darovali cvetlice in sploh spremili 23. maja na zadnji poti.

Posebno najpriskrbejša zahvala častiti sestri Beati, č. g. duhovnikom, gg. drju Simoniti-ju in zdravnikom bolnišnice »Casa Rossa« v Gorici za ves njihov trud v njeni bolezni.

Idrija, 24. maja 1930. Rodbina Pečirer-jeva.

Gospodarstvo.

Trg kmetičkih pridelkov.

Trst, 27. maja:

Krompir domači 45, gališki in ogrski 35, novi 50 do 60.

Zelenjad: radič 120, za kuhanje 60, mladi 220 do 240, solata 100 do 120, solatica 100, kolerabe 100, špinača 150, blitva 70 do 80, grah 100 do 120, domači 180, rdeča pesa 70 do 80, zelje 120, brokoli 140.

Sadje: Črešnje 240 do 260, jagode 1000, vrtno (debele) 800.

Gorica, 27. maja:

Sadje: Zadnji teden je bilo na trgu dnevno 150 do 200 kvintalov črešenj, največ v nedeljo, ko jih je bilo tudi 400 kvintalov. Pošiljajo jih predvsem v Avstrijo (Dunaj) ter na Češko, prav malo v Nemčijo. Za žveplarje so predrage. Zgodnje (renčanke) gre do po 120 do 160, črne 320 do 400, čufarice po 200, bele (cepljenke, vipavke) po 300 do 350.

Zelenjad: Solata 100 do 120, kolerabe 120, vrzote 100 do 120, peteršilj 150, špinača 110, šparglji 260 do 280, grah 90 do 110. (Grah gre na Češko in v Avstrijo, šparglji v Avstrijo in Jugoslavijo.)

Krompir lanski 40 do 45, novi 60.

Maslo 12, jajca 35 do 38.

Gospodarski koledar.

V vsaki zadnji številki v mesecu smo navadno priobčili »Gospodarski koledar« za prihodnji mesec. Ker smo začeli lansko leto z mesecem junijem in nadaljevali do letošnjega maja, smo tako priobčili »Gospodarski koledar« za celo leto. Iz leta v leto se opravila v kmetičkem gospodarstvu prav malo izpremenile, zato smo opustili zopetno objavljjanje. Čitatelji naj poiščejo koledar za vse nadaljnje mesece v lanskem letniku, in sicer za mesec junij v 10. številki lanskega »Novega lista.«

Škropljenje krompirja.

Peronospora ali strupena rosa, kot jo imenujejo naši kmetovalci, dela vsako leto veliko škodo tudi na krompirju in ne samo na trti. Če bo vreme slabo kot do sedaj, bo škoda letos posebno občutna. Nujno potrebno je zato, da se odločijo za škropljenje krompirja tudi vsi tisti kmetovalci, katerim ta potreba še ni prešla v meso in kri. Mnogo je namreč po deželi kmetovalcev, ki škrope krompir vsako leto.

Za škropljenje krompirja rabimo iste škropilnice kot za trte in tudi popolnoma enako napravljeno mešanico iz modre galice in apna. Pri škropljenju moramo paziti, da poškopimo predvsem spodnjo stran listov, ker tam se peronospora najraje razvije. Škropiti pa ne smemo šele takrat, ko bodo krompirjevi listi že porjavili, temveč takoj po pletvi oziroma osipanju krompirja.

Kdor ima doma v vrtu paradižnike — imeti bi jih morala vsaka hiša, ker je paradižnik zelo važna kuhinjska začimba — naj istočasno poškopri tudi te, ker tudi nje napade peronospora.

Trebljenje trt.

Sedaj je čas za trebljenje trt. Pod tem razumemo odstranjevanje vseh poganjkov, ki so se pojavili na starem, predlanskim ali še starejšem lesu. Odrezati pa moramo tudi take poganjke iz lanskega lesa, ki nimajo nobenega zaroda in so ostalim rodnim poganjkom le v napotje. Z odstranitvijo teh poganjkov spravimo v trtno rast več zraku, predvsem več prepriha, s tem pa onemogočimo razvoj bolezni, posebno glivičnih.

Vendar pa ne smemo odstraniti popolnoma vseh poganjkov, ki nimajo zaroda. Večkrat se zgodi, da ni med vsemi mladimi niti ene, ki bi kazala primeren les za drugo leto, dočim ima neplodni poganjek močan les. V takih slučajih kaže pustiti poganjek, kakor naj ga pustimo tudi na starem lesu, če hočemo trto pomladiti ali pa če je radi zime, toče ali drugih nezgod odpovedal zgornji del trte.

Umni vinorejec bo zato s pazljivim očesom trebil svoje trte in ne bo prepuščal tega važnega opravila otrokom.

Kosite zgodaj!

Letos je trava radi ugodne zime in dovoljne moče v bujni rasti. Škoda, da je slednje trenutno ponekod še celo preveč in bi bilo zelo potrebno suho vreme.

Dolgoletna skušnja pravi, da se mora kositi takrat, ko je večina trav v cvetju. Marsikod širom dežele je ta trenutek že nastopil, zato pridno kosite v roke. Sedaj boste ubrali obilo zelo tečne krme. Če boste odlašali s košnjo, boste mogoče dobili sicer več krme, ki pa bo slamnata in manj re-

POZOR! Če je naslov pri upravi, mora vsak vprašalec priložiti znamko za odgovor. Ne dajemo naslovov od malih oglasov, če je preteklo 10 dni od dneva objave.

„Domače branje.“

Naročite se brž pri Katoliški tiskarni (Tipografia Cattolica), Rivazza Piazzutta 18. Gorica. Posamezen snopič stane 2 liri, vsi štirje letošnji 7 lir. — Drugi snopič bo izšel koncem junija. SAMO SME JALI SE BOSTE, TAKE BODO NOTRI!

„Al buon mercato“

TRST — VIA ARCATA 16 — TRST.

Veliko skladišče moških in deških oblek; na novo založeno z največjo izbero površnikov v modernih barvah, črnih in plavih jopičev, modernih flanelastih in suknjenih hlač v raznovrstnih barvah.

Velika zaloga delavskih oblek in tudi posameznih hlač in jopičev.

Govorimo slovenski.

Zelo znižane cene.

NAJTRDNJEJŠE POHIŠTVO

IN ZAJAMČENO
PO NAJNIZJŠIH CENAH

dobite v tovarni

G. BIECHER

TRST — Via dell'Istria 27.

Najbolj moderne sobe, kuhinje in jedilnice. Razpošiljamo po deželi.

Veliki popusti!

ZDRAVNIK

dr. Emil Gresic,
mladi,

Dr. Emil Gresic - oče,
zdravnik,

sprejemata v Gorici,

Piazza Vittoria štev. 5 (na Travniku),
na isti strani, kot je cerkev.

ZA BIRMO 1930!

Velika izbira sladkorčkov, škateli z bonboni itd. Posebnost: KOLAČI. Kdor jih naroči, se cena posebej določi. Razprodajalci dobe popust.

Slaščičarna — pekarna:

ZENNARO VITTORIO.

Barkovlje — Riviera 137., Trst.

Govorimo tudi slovenski.

ZAHVALA

zavarovalnici „L'UNION“ in g. Ravniku v Gorici, Via Barzellini št. 2, za najboljšo cenitev in izplačilo požarne odškodnine za moje poslopje in premičnine.

Marija vd. Stemberger,
Kodreti, Gor. Branica.

dilna. Največ redilnih snovi spravite na senik, če kosite, ko trave cvetejo. To si zapomnite in po tem se ravajte!

Gnoji rastoči koruzi!

Marsikdo je vsadil koruzo, ne da bi jo dovolj gnojil. Taki koruzi še vedno lahko gnojijo, in sicer takole: takoj ko si jo oplel, na vsak način pred osipanjem, potrosi na vsakih 100 štirjaških metrov koruznega polja po pet do šest kg superfosfata in po eden do poldrugi kg amonijevega nitrata (nitrato amonico). Pazi, da trosiš imenovani gnojili ob suhem vremenu. Pazi, da ti ne padejo gnojila na rosne liste.

Ko si gnojilo raztrosil, pusti njivo pri miru do osipanja. Potem osipaj kot navadno. Dež in zemlja bosta že poskrbela, da pride gnojilo na pravo mesto.

Napenjanje

bo napadlo tvoje živali, če jih boš krmil z ugreto ali rosno deteljo in travo ter če boš pasel živino po rosnih travnikih. Po deteljišču živine itak ne smeš pasti.

Snetljivo žito.

Če gledaš lepa žitna polja, vidiš marsikje črne klase. Mesto klenega zrna je na klasu črn prah, ki povzroča okuženo tudi za drugo leto.

Nujno svetujemo vsem, da prehojijo žitne njive in s škarkami odrežejo vse snetljive glavice. Sicer bo drugo leto žito še bolj snetljivo, kot je letos. Za pobiranje snetljivih klasov so najbolj prijavne ženske, ki jih devajo v predpasnik, da se prah ne razprši po zdravih klasih.

Nove postave.

POOBLASTILNA POGODBA (MANDAT).

Važna pogodba, ki jo obilokrat v življenju sklepamo, je pooblastilna pogodba. Posebno v današnjih razmerah, ko se ljudje selijo, je potrebno vedeti za določbe o pooblastilni pogodbi.

Kaj je pooblastilna pogodba? Pri pooblastilni pogodbi daje nekdo (pooblastilec) drugi osebi (pooblaščenec) naročilo, naj zanj in v njegovem imenu preskrbi kakšno pravno opravilo. Pooblaščenec sprejme to naročilo in se obveže, da ga bo izvršil.

Ali sme pooblaščenec za svoj trud kaj zahtevati?

Med našim ljudstvom je razširjeno mnenje, da ima vsak, ki je prevzel kakšno naročilo in ga izvršil, pravico, da po končanem opravilu zahteva posebno plačilo. Zaradi tega nastane veliko pravnih. Kaj pa pravi zakon? Pooblaščenec sme zahtevati plačilo za svoj trud le, če je bilo to pri sklepu pogodbe izrecno dogovorjeno. Če si ni pooblaščenec pri sklepanju pogodbe izrecno izgovoril odškodnine za svoj trud, pota in zamudo časa, po dokončanem opravilu tega ne more več s tožbo izterjati.

PHENIX

Francoska zavarovalna družba
za življenje in požar.

Glavno zastopstvo

TRST, Via S. Lazzaro 8. tel. 48 - 50.

Zastopnik za govilsko in tržaško pokrajino g.
ANTON POSEGA, RAZDRTO.

Civilno inženirska pisarna
dr. ing. Gabersčik Oskar,
TOLMIN,

izvršuje vsa civilno inženirska dela in vsako vrstne projekte; napravi načrte in vse potrebno za priznanje vodnih pravic ter za žične vzpenjače; meri in parcelira zemljišča; izdeluje zemljiške skice za kupnoprodatne pogodbe; razne cennike za privilegirana posojila itd.

POZOR PRED NAKUPOM!

Raznovrstna darila za vsako priliko, popolne kuhinjske, namizne in sobne opreme za skrbne neveste, gostilne in restavracije iz prvih domačih in inozemskih tovarn dobite po najugodnejših konkurenčnih cenah pri dobro založeni trdnici z lastnim skladiščem

Ivan Kerže,

Trst, Piazza S. Giovanni 1.

Obiščite nas, da se prepričate o ugodnosti, ki se Vam nudi iz prve roke.

Rezilna ploščica „OCEAN“

izdelana iz najboljšega švedskega jekla stane 60 stotink. — Prodajamo strojčke za striženje brade in las, škarje, nože, BRITVE »SOLINGEN«, — Vsaka britev se proda z JAMSTVENIM LISTOM. — Imamo orodje za vse obrti in za vrtnanje, pile za žage, brusilne kamne itd. po zelo nizkih cenah.

LAMA TRIESTE,
CORSO GARIBALDI 19

ZDRAVNIK

Dr. G. GREGORIG

za notranje bolezni

sprejema vsak dan

od 10. - 12. in od 3. - 4. ure

V BORICI, Viale XXIV. Magg. (prej via Tre Re) šte. 9. v pritličju.

**Zobozdravniški
ambulatorij**

TRST - Via delle Sette Fontane 6.

Izvršuje točno vsako delo z zlatom in kavčukom. Našim ljudem z dežele poseben popust za potne stroške. Govori se slovenski. — Delo zajamčeno! — Odprto od 9.—13. in od 15.—19. Ob nedeljah od 10.—12.

Pozor!

Boterčki in botrice!

Krasna birmanska darila po znižanih cenah in prave švicarske ure znamk »Omega«, »Langines« in »Zenith« itd. so vedno v zalogi pri

FR. KEBRU,
urarju in zlatarju v Idriji.

**Naša razprodaja
svilenin še traja !!**

Cena in izbira so brez primere!

ÖHLER

Corso V. E. III št. 16

TRST

Corso V. E. III št. 16

Kakšno je lahko pooblastilo?

Pooblastilo je lahko pismeno ali ustno. Navadno se sklone pooblastila na pogodba pismeno.

Zakon pa zahteva le v nekaterih slučajih pismeno ali celo notarsko pooblastilo. Pooblastilna pogodba mora biti notarska, ko gre za darovanje in za opravila, ki se tičejo civilnega stanja, to je rojstva, poroke in smrti.

Pismeno ali notarsko mora biti pooblastilo tudi v vseh slučajih, ko mora biti napravljena dotična pogodba, za katero je bilo pooblastilo izdano, pismeno ali notarsko. Ako hočeš dati komu pooblastilo, da zate n. pr. proda ali kupi nepremičnino, da pridobi služnostno pravico, da napravi namesto tebe najemninsko pogodbo za več ko 9 let, da sklone mesto tebe s tvojim nasprotnikom poravnava, mu moraš dati pismeno pooblastilo.

Važna razlika.

Nadalje je pooblastilo lahko splošno ali pa posebno. Splošno je pooblastilo tedaj, ko daje pooblaščenec pravico, da vrši za pooblastitelja vse redne pravne posle. Če pa velja pooblastilo samo za eno ali za nekatera določena opravila, govorimo o posebnem pooblastilu. Splošno pooblastilo bo dal n. pr. ženi, očetu ali bratu izseljenec ali oseba, ki hoče pooblaščenca izročiti celotno upravo svojega premoženja in posestva. Tudi kdor ima splošno pooblastilo, sme vršiti le posle redne uprave. Za vsa važnejša opravila, ki prekoračijo navadno upravo, in pri katerih bi se lahko pripetila pooblastilcu večja škoda, ne zadostuje splošno pooblastilo. Taka pravna opravila so: prodaja ali kupovanje; posojila in izposojila; tožbe; poravnava; brezpogojen nastop ali odpoved dediščine; sklepanje daritvenih pogodb; brezplačna odpoved eni ali drugi pravici. Za vsa navedena in druga važna opravila, ki presegajo redno upravo, splošno pooblastilo ne zadostuje. Za vsa ta opravila se mora dati v splošnem pooblastilu še izrecno pooblastilo za vsako posamezno opravilo, ki presega redno upravo.

Če hočeš komu dati splošno pooblastilo, ki naj bo veljavno tudi za vsa važnejša opravila, ti svetujemo, da greš k notarju, da ti napravi pooblastilno listino.

Učinek pooblastila.

Pooblaščenec je dolžan izvršiti naročilo, ki ga je prevzel, natančno in vestno, kakor dobri družinski oče. Držati se mora strogo naročila in ga ne sme prekoračiti. Če naročilo prekorači, se smatra, da je prekoračil naročilo na svoj račun in v svojem imenu in je zato tudi samostojno odgovoren.

Pooblaščenec ni dolžan vedno osebno izvršiti prevzetega naročila. Lahko izvrši naročilo tudi po drugi osebi. Tega pa ne sme storiti, če se izvršitev naročila po namestniku protivi smislu pooblastilne pogodbe. Ako je n. pr. pooblastilec dal pooblaščenec naročilo zaradi njegovih posebnih sposobnosti, ne sme pooblas-

LLOYD LATINO

IN
SOC. GEN. DI TRASPORTI
MARITTIMI A VAPORE
Agenzia Gorizia, Corso Vitt. Em. 5.

Hitre vožnje v Južno Ameriko.

Odhodi iz Genove:

9. junija 1930. s parnikom

MENDOZA

v Rio Janeiro in Santos L 2100,
v Montevideo in Buenos Aires L 1850;

19. junija 1930. s parnikom

FLORIDA

v Rio Janeiro in Santos L 1800,
v Montevideo in Buenos Aires L 2150.

Vožnja traja v Rio Janeiro 15 dni,
Santos 16 dni, Montevideo 18 in Buenos Aires 19 dni.

Prava domača hrana in postrežba!

Dott. GIUS. COMEL,

specialist za bolezni v

ušesih, nosu in grlu,

bivši operater na univ. klinikah prof. Neumann in Hajeka na Dunaju in asistent prof. Brunetti v oddelku za nosne in ušesne bolezni v mestni bolnišnici v Benetkah. Sprejema od 9.-11. predp. in od 3.-4. pop. Gorica, Via Garibaldi 11 (prej Teatro)

VINOGRADNIKI!

Kakor lansko leto,
tako dobite tudi letos pri meni najboljše elastične trakce za cepljenje trt in cepilne nože „KUNDE“

JUST UŠAJ,
GORICA, Piazza della Vittoria 4

ZDRAVNICA

dr. VILMA DOMINCO,

bivša asistentinja kr. klinike za porodništvo in ženske bolezni v Florenci

sprejema

od 10. - 12. in 15. - 16. ure

GORICA,

ulica Corso Vittorio Emanuele III. številka 59. Posebnost: zdravljenje z ultravijoletnimi žarki.

MOŠKE OBLEKE.

CAVALIERO,

TRST, CORSO GARIBALDI 5, tel. 79-32.

Največja izbira oblek, površnikov, nepremočljivih plašev, trench coatov, hlač, krojev, pisanih hlač; posebnost: PLAVE IN ČRNE OBLEKE.

Domače in tuje sukno

za moške obleke.

LASTNA KROJAČNICA NA ŠTEV. 4/1.

NIZKE CENE.

GOVORIMO SLOVENSKI.

Zelo važno za skrbne gospodinje in krčmarice!

Aluminijeva posoda na vago po 25 lir kg.

Zelo znižane cene. Po naravnost smešnih cenah razprodajamo razno vrstno kuhinjsko posodo in druge hišne potrebščine.

Trst, via Carducci 3

(nasproti bivši vojašnici.)

KABINET ROENTGEN

Primarij

dr. DE FIORI AUG.

GORICA, Corso Vitt. Eman. III. št. 14-11
od 9. — 12. in od 2. — 4.

Zobni zdravnik

dr. Robert Hlavaty

sprejema

od 9. do 13. in od 16. do 19. ure

v TRSTU,

via S. Lazzaro št. 23 - II.

Ob sredah in sobotah ordinira

v POSTOJNI

Največjo in najrazličnejšo izbero vsakovrstne svile, volne in drugega manufakturnega blaga, dobite vedno pri

tvrdki

Najboljše blago. Najnižje cene.

Velika izbira blaga za moške obleke itd.

F. FURLAN

AJDOVŠČINA

ščenez izvršiti naročila po namestniku.

Kdaj odgovarja pooblaščenec za svojega namestnika?

Pooblaščenec je odgovoren za svojega namestnika:

a) ako mu je pooblastilec prepovedal izvršiti naročilo po namestniku;

b) ako mu je pooblastilec sicer dovolil izvršiti naročilo po namestniku, a je pooblaščenec izbral za svojega namestnika tako osebo, ki je znana zaradi svoje nesposobnosti ali če ni ma nikakega premoženja, da bi lahko odgovarjala za svoje obveznosti.

Pooblastilec pa lahko postopa vedno tudi proti namestniku, ne da bi prej klical na odgovor pooblaščenca.

(Nadaljevanje.)

Vprašanja in odgovori.

Opomba: Kdor stavi vprašanje, naj ne piše dolgovčnosti, temveč naj izrazi željo kratko, kot so vprašanja v listu. Vprašanja brez podpisa romajo v koš, četudi so naslovljena na posamezne osebe. Za pismen odgovor mora biti priložena znamka za 2 liri.

Vprašanje št. 386: Zmešal sem 100 kg žveplenokislega amonijaka s 100 kg navadnega pepela. Mešanica je začela tako smrdeti, da ni bilo prenašati. Odkod izvira smrad? Ali je mešanica izgubila kaj na svoji gnojilni vrednosti? — **Odgovor:** Če pogledate stran 147. »Gospodarske čitanke«, katero je izdala l. 1925. Goriška Mohorjeva družba, boste videli, da se ne sme mešati amonijaka z nobeno snovjo, ki vsebuje mnogo apna. Žveplenokisli amonijak je spojina amonijakovega plina in žveplene kisline. Če pride žveplena kislina v dotiko z apnom, se združi v sadro (gips), amonijak pa spusti v zrak in povzroči silno neprijeten duh. Vaša mešanica je torej izgubila amonijak, oziroma dušik, ki je v mešanici najdragocenejši. Vrednost mešanice se je radi tega znižala vsaj za 80%.

Vprašanje št. 387: Levo roko imam pokvarjeno, zdravnik mi je naredil spričevalo, da nisem sposoben za stalno delo, občina je priporočila prošnjo, da bi me oprostili samskega davka, kljub temu so mi davek predpisali, sicer ne meni, temveč bratu. Ali je brat dolžan plačati samski davek zame? — **Odgovor:** Brat je dolžan plačati samski davek za vas, če živite skupno z njim. Sicer pa podrežite, da davkarija reši Vašo prošnjo.

Vprašanje št. 388: Imam menico za 1200 lir, ki je že zapadla, dolžnik pa mi noče plačati. Kam naj grem z menico, da pridem do denarja? — **Odgovor:** Pojdite k odvetniku, ki naj menico iztoži.

Vprašanje št. 389: Imam k sosedovim svislim prizidan hlev. V svislih je okno. Ali smem povisati hlev, tudi če bi s povišanjem skril okno? — **Odgovor:** Brez izrecnega sosedovega dovoljenja ne smete zvišati.

Vprašanje št. 390: Ali je v postavi, da morajo biti psi priklenjeni ali da morajo imeti nagobčnik? Ali lahko javim orožnikom, če sosed noče prikleniti psa, ki je nevaren? — **Odgovor:** Splošne postavbe ni. Navadno urejajo zadevo občinski pravilniki. Naznanite zadevo orožnikom ali županstvu. Posednik psa je seveda odgovoren za vso škodo, ki bi jo pes povzročil.

Vprašanje št. 391: L. 1925. mi je ubilo moža

Kdor hoče obiskati

X. ljubljanski velesejem

od 29. maja do 9. junija 1930.,
si mora pravočasno preskrbeti

POTNI LIST ZA INOZEMSTVO,

veljaven tudi za Jugoslavijo. To listino izstavi na posebno prošnjo kr. kvestura.

Olatšave: Kr. vlada v Rimu je italijanskim obiskovalcem dovolila 30 odstotkov popusta na železnicah. Jugoslovanska vlada pa je dovolila 50 odstotkov popusta po jugoslovanskih železnicah.

Jugoslovanski vizum stane 10 lir. Kdor hoče biti teh ugodnosti deležen, mora kupiti sejmsko izkaznico za 30 Din (Lit. 10.20). Prodajajo jih v:

Trstu: *Publicità Cehovin* — XX Settembre 65, Ufficio centrale viaggi — via Borsa 2, Banco cambio Bolaffio — via D. Alighieri 6, Banco cambio Steindler — via G. Gallina 2.

na Reki: kr. jugoslovanski konzulat,
v Gorici: Avg. Ravnik — via Barzellini 2/L,
v Idriji: Vaclav Helmich,
na Razdrtem: Posega Anton.

Za obuvalo rabite

SAMO

SIDOL COMPANY

TRST — Via S. Zaccaria št. 4

Telefon št. 72-73.

ki
ohre-
ni,
omeči
in
osvetli
iz-
delek

PO TOVARNIŠKIH CENAH

dobite blage samo pri tvrdki

„Alle Grandi Fabbriche“,
TRST — Corso Garibaldi 10, telef. 79-35,

in sicer: narejene moške obleke iz
narejene deške obleke iz dobrega volnenega
dobrega volnenega blaga od Lit. 95 navzgor,
blaga z dolgimi hlačami od Lit. 52 navzgor,
sportne obleke za otroke
iz trajnega sukna od Lit. 38 navzgor,
mornariške obleke iz mo-
dre volnenine od Lit. 26 navzgor,
mornariške obleke z dol-
gimi hlačami od Lit. 65 navzgor,
površniki (gabarden) in
dobri covercoats za moške od Lit. 115 navzgor,
površniki iz angleškega
sukna in s pasom od Lit. 140 navzgor,
posamezni moški jopiči
modre ali črne barve od Lit. 65 navzgor,
posamezne moške hlače iz
volne in na črte od Lit. 36 navzgor,
posamezne moške hlače iz
bombaža za delo od Lit. 15 navzgor,
posamezni moški jopiči iz
pralnega platna od Lit. 25 navzgor,
posamezni moški jopiči bele barve za kuharje,
slaščičarje in mesarje od Lit. 17 navzgor,
močne delavne obleke iz
bombaža od Lit. 30 navzgor,
vrhnje delavne obleke
(»Tute«) od Lit. 26 navzgor.

Imamo tudi zalogo domačega in tujega sukna vseh
vrst, barv vzorcev za naročila po meri ki jih iz-
vršimo v LASTNI, moderni KROJAČNICI. Največja
točnost v vsakem oziru.

DARILA za
poroke
in
krste
dobite v
zlatarni
F. BUDA — TRST,
Corso Garibaldi 35, via Roma 16.

Ne kupna cena, marveč vzdrže-
valni stroški in trajnost narede po-
snemalnik cenene ali dragega.
Dolgo trajajo brez popravil sa-
mo pristni posnemalniki in pinje
„DIABOLO“.

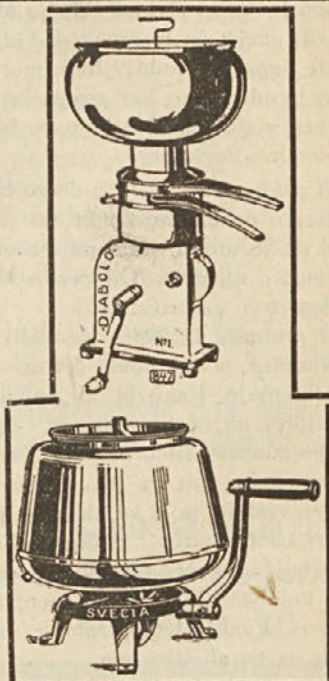
KMETJE!

Ne izbirajte kar je poceni,
marveč kar je dobro!!!

za pojasnila se obrnite na

Vittorio Jonson — GORICA,

Via Contavalle 4-II, (Casella 25).

pri sekanju smrek. Imam 9 nedoraslih otrok. Ali imam pravico do pokojnine? — *Odgovor:* Nel Lahko pa napravite na prefekturo prošnjo, da Vam načelnik vlade nakaže primerno podporo.

Vprašanje št. 392: Stric mi je daroval 4 parcele zemljišča, ostalo premoženje je zapustil teti, ki ima tudi pravico do užitka navedenih 4 parcel. Teta se je drugič poročila, svoje premoženje prodala, moje štiri parcele pa oddala v najem, češ da nimam nobene pravice do njih, dokler ona živi. Na parceli so tudi izkopali nekaj sadnega drevja in trt, ne da bi me vprašali za dovoljenje. Ali je to pravilno? — *Odgovor:* Užitkarju pritičejo vsi sadovi (tudi dohodki) iz zemljišča, ki mu je bilo prepuščeno v uživanje. Lastnik nima niti najmanjše pravice do uživanja, dokler traja užitkarjeva pravica. Užitkar pa mora uživati stvar kot dober družinski oče in je ne sme spremeniti ne po vsebini ne po obliki. Ko preneha užitek (usufrukt), mora stvar izročiti takšno, kakršno je prevzel. — To v splošnem. V Vašem slučaju je težko kaj reči, ker je bilo sadno drevje lahko staro in obnemoglo ter potrebno, da se nadomesti. Isto velja za trte.

Vprašanje št. 393: Sem edini sin in imam dve sestri. Oče pravi, da bo dal vse premoženje starejši sestri, meni pa nič. Ali sme tako narediti? — *Odgovor:* Oče sme po italijanskem zakonu zapustiti z oporoko le polovico premoženja komur hoče. Druga polovica pripada otrokom kot nujni delež. Pred zakonom so pa vsi otroci enaki in zakon ne ščiti sina pred hčerami ali starejših otrok pred mlajšimi. (Drugo vprašanje ni jasno.)

Vprašanje št. 394: Mojemu bratu je oče nakazal za očastvo (doto) 400 lir, ki naj jih dobi po njegovi smrti. Ali mu lahko izplačam takoj dotičnih 400 lir? Ali ima brat pravico zahtevati višjo svoto? — *Odgovor:* Če oče še ni umrl, ne morete prisiliti obdarovanca, da bi sprejel takoj omenjeni znesek. Brat ima pravico zahtevati nujni delež.

Vprašanje št. 395: Mlekarji bi radi dobili povrnjeno kavejjo, katero so položili pred dvema letoma na županstvu. Županstvo je izjavilo, da je ne dobe. Kam naj se obrnejo? — *Odgovor:* Ako ne izvršujejo več obrti, naj napravijo prošnjo na finančno intendanco (v Trstu), da jim vrne kavejjo.

Vprašanje št. 396: Ali mi sovaščani morejo zabraniti napeljavo vode od skupnega vodovoda v mojo hišo, in sicer samo za kuhinjsko rabo in ne za živino? Ali bo občina smela naloziti davek na to pipo? — *Odgovor:* Ako hočete napeljati vodo v hišo, morate imeti dovoljenje od občine, ker gre za javen in ne za zaseben vodovod. Najbrže bo občina zahtevala primerno davščino.

Vprašanje št. 397: Ze dolgo časa ne vemo ničesar o nekem sorodniku, ki je beračil. Pravi, da je utonil. Kam naj se obrnemo, da kaj zvemo o njem? — *Odgovor:* Obrnite se na županstvo in na orožnike.

Vprašanje št. 398: Na njivi, kjer sadim krompir, je vse polno črvov, ki ves krompir preluknjajo. Kako bi jih uničil? — *Odgovor:* Najprej jih boste odpravili, če njivo par let zaporedoma obilno pognojite s kako jedko kalijsko soljo, kot sta 30% kalijska sol ali kajnit. Prve vzemite po 4 kg, drugega pa 10 kg na 100 štirijaških metrov. Istočasno bo njiva izdatno pognojena. Poleg tega je potrebno tudi pravilno kolobarenje, to je, da menjate s pridelki na njivi: kjer je letos krompir, naj pride zopet šele za tri ali štiri leta.

Vprašanje št. 399: Dobivam pokojnino, ker sem se med vojno še kot otrok pokvaril. Ali

Priporoča se **J. Zirmann, fotograf,** **Postojna,**

Viale Oberdan,
zadnja hiša na levo naprej od trg. Zwölf.
Moderno slikanje. Nagrobne slike iz
porcelana. Povečave. — Zmerne cene.

Tvornica tehtnic, uteži in mer **Giuseppe Florenc & C.o** TRST, via Vidali 9, tel. 84-03

z veliko izbero uteži, mer
in tehtnic oblastveno odobrenih
iz domačih in inozemskih
tvornic.
Popravljamo najrazličnejše tehtnice po zelo
nizkih cenah. Za dobo popravila damo tehtnice
in uteži na razpolago brezplačno.

ZDRAVNIK
dr. L. SIMONITI,
bivši asistent za notranje bolezni,
sprejema vsak dan v **Gorici,**
PIAZZA VITTORIA (na Travniku)
(nasproti gostilni „Flegli“)
od 9. - 12. in 3. - 4.
Ob sredah po četrti uri na lastnem domu v
Biljani v Brdih

TOLMIN
Zdravnik - kirurg - zobni zdravnik
dr. P. Ugo Netzbandt,
izvežban na kliniki na Dussju in v Monakovem
(na Bavarskem)
sprejema
v Tolminu vsako soboto in nedeljo
(pri dr. Bussiju),
v Gorici druge dneve v tednu (via Dante 10).

Tvrška Teod. Hribar - Gorica
CORSO G. VERDI št. 32
priporoča svojim starim odjemalcem domače in inozemsko blago vseh
vrst, posebno veliko izbero črnega sukna za čast. duhovščino in
platno znanih tovarn Regenhart & Raymann za cerkvene prte.
Perilo za neveste od najnavadnejših do najfinejših vrst in vse
potrebno za njihovo popolno opremo.
BLAGO SOLIDNO. **CENE ZMERNE.**

Josip Kerševani, Gorica, Piazza Cavour št. 9.

Zaloga šivalnih strojev svetovnoznanih tovarov
„MUNDLOS“ in „PFAFF“, dvokoles originalnih
BIANCHI, gramofonov, samokresov, pušk in vseh
nadomestljivih delov imenovanih predmetov.

Mehanična delavnica:

GORICA — Piazza Cavour št. 5

Benčin „LAMPO“

Benčin „LAMPO“

Najboljši pletilni stroji nemške tovarne „Sandler & Graff“. Brezplačen pouk v umetnem vezenju in pletenju.

Telefon št. 415. Brzjavke: KERSEVANI, GORIZIA, CICLI

„ALFA LAVAL“

Vam kaže na sliki

POSNEMALNIK

(tip 1930)

z bobničem, ki ne porjavi.

Družba ALFA LAVAL

S. Via Farneti - MILANO - Via Farneti S.

bi lahko dobil vso pokojnino hkrati, kot enkratno odpravnino? — **Odgovor:** Ne!

Vprašanje št. 400: Imam 11 živih otrok. Kako pridem do nagrade? — **Odgovor:** Napravite prošnjo preko županstva in prefektura na načelnika vlade, da Vam nakloni enkratno podpora.

Vprašanje št. 401: Naša občina zahteva poseben davek od vseh, ki imajo napeljavno vodo v stanovanja, in sicer po 40 lir od prve pipe in po 10 lir od vsake nadaljnje. Ali moramo to plačati? — **Odgovor:** Če je pristojbina od pipe vsakoletna, se nam zdi zelo visoka. Drugače pa

občina lahko zahteva primerno davščino od uživanja vode.

Vprašanje št. 402: Poročil sem se z vdovo po padlem vojaku. Seveda je pokojnina odpadla že 14 dni pred poroko. Slišal pa sem, da ji pritiče odpravnina enaka pokojnini petih let. Kam naj se obrnem? — **Odgovor:** Vdova po možu, ki je padel v vojni, izgubi pravico do pokojnine, če se drugič poroči. Ima pa pravico do neke odpravnine, in sicer dobi: 1. sedem letnih pokojnin, če ni prekoračila 25 let, ko se je drugič poročila; 2. šest letnih pokojnin, če ni prekoračila ob drugi poroki 30 let; 3. pet let-

nih pokojnin, če ni imela ob poroki več ko 35 let; 4. štiri letne pokojnine, če ni imela ob poroki več ko 40 let. Če je pa imela vdova ob poroki več ko 40 let in je imela po padlem možu otroke, ki imajo pravico do pokojnine, dobi le tri letne pokojnine. Ne pritiče odpravnina vdovi, če je imela ob priliki druge poroke več ko 50 let. Vdova, ki se drugič poroči, mora pa napraviti prošnjo za izplačilo omenjene odpravnine v teku 180 dni po poroki. Prošnjo je treba napraviti na tašle naslov: Direzione Generale delle Pensioni di Guerra, Ufficio Terre Redente, Roma.

U D I N E

Via Savorgnana 5

V I D E M

Po znižanih cenah

(Al Ribasso),

največje skladišče tkanin v Furlaniji. Redna prodaja na račun lombardskih in pijemontskih tvorničarjev. Glavno skladišče v Milanu. — Poslovodja skladišča v Vidmu: DANTE CAVAZZINI.

VAŽNO.

Opozarjamo cenj. odjemalce, da ima naša tvrdka „AL RIBASSO“ svoje prodajalne le v ulici Savorgnana štev. 5 v Vidmu. Naj vas nikar ne zmotijo druge tvrdke, ki vam z besedo „RIBASSO“ hočejo povedati, da so naše podružnice. — Opozarjamo nadalje, da smo začeli z velikan-sko razprodajo po posebnih cenah, kakršnih še ni bilo. ~ Plačamo vožnjo na progi Goriea-Videm, vsakomur, ki kupi za več kot 200 lir blaga; kdor kupi za več kot 500 lir dobi še kosilo za dve osebi; poseben dar pa dobi, kdor kupi za več kot 1000.

V naslednjem navajamo nekatere predmete s cenami:

Obrobljeni robci	L 0.40	Rute za na glavo črne in barv.	L 2.25	Brisače, barvane, gobaste	L 4.90
Čajni prtiči	L 0.60	Panama za moške srajce	L 2.50	Prtenina 150 cm	L 4.90
Robci z robom »ažur«	L 0.80	Platno za moške srajce, po tipu »Cormons«	L 2.25	Platno »scuola« 150 cm	L 5.90
Obrobljeni prtiči	L 0.90	Zefir za moške srajce	L 2.95	Črtano blago za hlače 130 cm	L 5.90
Otroški povoji	L 0.90	Obposteljna prepr. reklam	L 2.95	Srajce ali spod. hlače vezene	L 6.90
Moške nogavice, fantazija	L 1.—	Jajčna kožica »M. B.«	L 2.70	Volnen poplin za žen. obleke	L 5.90
Brisače za kuhinjo	L 1.25	Madapolam finejši	L 2.25	Svila »crêp maroquin«	L 4.20
Mešane plenice	L 1.25	Trliž za blazine in žimnice, 100 cm	L 2.95	Žamet za lovce, poseb. vrste	L 7.50
Gobaste plenice	L 1.25	Svila za ženske halje	L 2.75	Bombaževina 240 cm za rjuhe	L 6.90
Brisače crêp	L 1.50	Platno »scuola« 80 cm	L 3.20	Pobeljeno platno za rjuhe 240 cm	L 8.50
Gobaste brisače	L 1.80	Pletene ženske spodnje hlače	L 2.75	Servis za 6 oseb	L 17.50
»Oxford« za srajce	L 1.60	Platno za rjuhe 150 cm	L 3.95	Rjuhe z rob. »ažur« 160×270	L 18.50
Domače moške nogavice	L 1.50	Ženske podsuknjice	L 2.50	Posteljno pogrinjalo iz tež. kega trikoja	L 22.—
Platno »candida«	L 1.50	Perkal »Re dei bleu«	L 3.60	Rjuhe za 2 osebi, vezene	L 29.90
Napol volnene žen. nogavice	L 1.50	Moške nogav. iz škotske niti	L 2.50	Podložene odeje	L 29.—
Perkal za predpasnike	L 1.80	Šaten barv. za prešive 100 cm	L 3.90	Voln. odeja »bordo jaquard«, finejša	L 45.—
Platno »Madonna«	L 1.90	Šaten črn, fin. vrste 120 cm	L 4.20	Podložena odeja, šaten fin.	L 40.—
Platno »Madonna«, posebno	L 2.20	Žamet za lovce	L 4.90	Žimnice s 14 kg žime	L 45.—
Barvane nogavice z dv. peto	L 1.95	Bombaževina za rjuhe 150 cm	L 4.50		
Svila fantazija, meš., za halje	L 1.95				
Naramnice	L 2.50				

Bogata zaloga bombaževin, moškega in ženskega blaga, napravljenega perila, lanenega in bombažastega platna vsah širin, volnenih odej, posteljnih pregrinjal, zaves, preprog, predmetov za tapetnike, neposredno uvožene volne in žime za blazine, celotnih oprem za gostilne, zavode, itd. itd.

Cene stalne.

Sprejemamo naročila tudi po pošti.

Cene stalne.

Poseben popust razprodajalcem.

Postrežba v slovenskem in nemškem jeziku.

U D I N E

Via Savorgnana 5

V I D E M

Valuta — tuji denar.

Dne 27. maja si dal ali dobil za

1 dolar	19.06
1 angl. funt	92.73
100 dinarjev	33.72
100 šilingov (avstr.)	269.15
100 čeških kron	56.60
100 nemških mark	455.35
100 švic. frankov	369.25
100 franc. frankov	74.82
100 belga	266.25

Beneške obvenice 74.35; obveznice
»Consolidato« 84.90.

Loterijske številke

dne 24. maja 1930.

Bari	29	15	28	80	49
Florenca	80	68	18	14	31
Milan	50	18	32	47	3
Neapolj	47	23	89	29	86
Palermo	51	32	84	42	25
Rim	19	47	31	40	13
Turin	73	82	60	87	13
Benetke	80	16	62	4	20

Semnji v prihodnjem tednu.

Ponedeljek, 2. junija: Postojna, Herpelje, Bistrica.

Torek, 3. junija: Pazin.

Petek, 6. junija: Krmin.

Sobota, 7. junija: Vodnjan.

TOLMIN.

**Preizkušeni
zobni zdravnik**

ROBERT BERKA

**SPREJEMA
kot doslej**

vsako redeljo pri
drju Serjunu v Tolminu,
ostale dni pa
v GORICI, Corso Verdi 36.

ZDRAVNIK

dr. Gresic Adalberto,
mladi

(starejši sin.)

sprejema vedno v svojem
ambulatoriju
v GORICI,
na Travniku (Piazza Vittoria) št. 14/I.
nad lekarno Cristofaletti.

!!! DOMAČE BRANJE !!!

**Hočete prijetno in
zanimivo branje??**

Naročite kar brž po dopisnici:

„Domače branje“ pri:
Tipogr. Cattolica, Riva Piazzutta 18, GORIZIA.

Odgovorni urednik dr. Engelbert Besednjak.

Tiskala Katoliška tiskarna v Gorici,
Riva Piazzutta št. 18.

Mali oglasi.

Vsaka beseda stane 50 stot., debelo tiskana 1 liro,
najmanj 5 lir. — Na vprašanja brez znamke ne od-
govarjamo. Če je navedeno posebno geslo, pošljite
ponudbe ali odgovore v zaprtem ovitku, na katerem
je navedeno geslo

Edini pooblaščenec za nabiranje oglasov za naš list v tržaški občini,
starih pokrajinah Italije in v Jugoslaviji je: Pubblicità G. Cehovin, Trst,
viale XX Settembre 65, tel. 83—34.

**BIRMANSKA zlata in srebrna daria
in ure najboljših znamk dobite naj-
ceneje pri zlatarju in urarju REBCU,
IDRIJA.**

Pohištvo nudi širom naše dežele znana
industrija pohištva Štefan Gomišček, Solkan
280. Tu je velika izbira oprave iz trdega lesa
po najnižjih cenah. Ne zamudite prilike!

Na prodaj sta dva dobro ohranjena čev-
ljarska šivalna stroja in vse čevljarsko orodje.
— Naslov je pri upravi.

**Velika zaloga škropilnikov, razpršilnikov,
žveplalnikov, mehov, kotlov itd. — Sprejemam
vsa popravila. — Alojz Leban, kotlarski moj-
ster v Gorici, via Morelli 15.**

Mesarski pomočnik z 8-letno prakso (v do-
brem položaju) išče službe. Naslov je pri
upravi.

Zlatnino in srebrnino, staro, kupujem
vedno po najvišjih cenah. Vsa popravila kar
najhitreje. — Birmska, poročna in krstna da-
rila. — Moderna zlatarna, Corso Verdi št. 13
(Gorica, nasproti novemu Zelenjadnemu trgu).

Gospodična, večja slovenskega in italijan-
skega jezika ter strojepisja išče službe tudi kot
prodajalka v trgovini v mestu ali na deželi. —
Naslov je pri upravi.

Gramofone, gramofonske plošče (tudi
slovenske), fotografske potrebščine na drobno
in debelo dobite v knjigarni *Wokulat*, Gorica,
Corso Vitt. Eman. III. št. 7.

Zdravilne posebnosti. Lekarna G. Ca-
stellano, last F. Bolaffio, Trst, via Belli, vogal
via dell'Istria 7, tel. 64—85.

Posojila na vknjižbo na amortizacijo za
10 do 25 let s 6% obrestmi, agrarna posojila
po 5 1/4%, navadna posojila po 6 1/4% na vknjiž-
bo plačljiva v več letih, menična posojila po
6 1/4% s poroki ter rešitev vojaške škode in re-
kvizicije preskrbi najhitreje g. Anton Tram-
puš, sod. ofic. v pok. — Gorica, via Gari-
baldi 20/I.

Kapljice Minerva za želodec, (česni-
kov izvleček in druge zdravilne rastline) so
najboljše sredstvo proti slabemu prebavljanju,
napetosti, bolečinam in krču v želodcu. Služijo
tudi pri zastaranem kašlju, težki sapi ali nadu-
hi in poapnenju žil. — Cibejeva lekarna v Tr-
stu, Piazza S. Francesco.

Šofer, 23 let star, išče službe v mestu ali na
deželi. Naslov je pri upravi.

Hotel Šapla, Šturje, toči domača vina iz
kleti Kmetijskega društva v Vipavi sledečih
vrst: namizno I. in II. vrste, sortirano: pinola,
rizling, burgundec, medicinalni silvanec, zelen
in črni burgundec. Ljubitelje izbrane vipav-
ske kapljice opozarjamo nanje.

Uboga ženska je izgubila denarnico na po-
staji pri Sv. Ani (Trst). Kdor jo je našel, je
naprošen, da jo vrne proti nagradi.

Sobico s posteljo oddam v najem za 60 lir
mesečno. Trst, via Roma 18, vrata 15.

Kovaško orodje, decimalno tehtnico,
ročno sesalko, vrtalne stroje za železo, škripca
za 1 in 3 tone ter večjo množino šamotne ope-
ke proda Posojilnica za il. bistrski okraj
(Torrenova di Bisterza).

Tolminska zaloga pohištva naznanja, da
ima v zalogi v Tolminu veliko izbero spalnih
sob, priprostih in finejših.

Učenca za trgovino z mešanim blagom,
krepkega in zdravega, sprejemem takoj. Naslov
pove uprava.

V Ajdovščini, zraven cerkve, prodajam
vsakovrstno stavbeno opeko, šamot opeko za
štedilnike, majolične plošče in raznovrstne ce-
mentne izdelke po najugodnejših cenah. —
Žnidarski.

Rihenberška gospodarska zadruga nazna-
nja, da je otvorila v Ajdovščini zalogo lastne-
ga vinskega pridelka.

22-leten mesarski pomočnik, priden in po-
šten, išče službe. Mevlja Josip, Lokev 197.

Vinske stiskalnice (preše) vseh vrst iz-
deluje po najnižjih cenah Edvard Kalin, klju-
čavničar, Ajdovščina.

Čevljarskega učenca s prejemem takoj.
Alojz Gec, čevljar — Trst-Rojan.

Išče se večja knjigovodkinja, blagajničarka,
perfektna korespondentka slovenskega in ita-
lijanskega jezika za večjo trgovino z mešanim
blagom na deželi. — Ponudbe na upravo in
podupravo lista pod geslom »112«.

Graščina grofa Coroninija v Krom-
bergu odda večjo množino murvinega listja.
Zglasite se pri oskrbnistvu.

Hlapca, vajenega pri konjih in kmečkem
delu išče gostilna Droč, »pri Rajhu« — Gorica.

NE POZABITE,

da so vedno nove pošiljke pri tvrdki
S. LEVI, Trieste, via S. Lazzaro 9.

Par primerov:

Batist v barvah za perilo	a L 1.90
Svile za obleke	a L 3.50
Madapolan	a L 1.90
Borgo za srajce	a L 2.80
Panama za srajce	a L 2.80
Najfinejši popelin	a L 3.50
Platno »natural«	a L 3.20
Svila za perilo	a L 1.90
Pelle uovo, fino	a L 3.50
Gobaste brisače	a L 3.50
Platnene brisače na meter	a L 2.90
Cajh za moške obleke	a L 6, 9, 10
itd. Za krojače poseben popust.	
Česko platno za pernice — izredna prilika.	
Beli prtiči	a L 0.90
Namizni prti na meter	a L 4.20
Črn saten	od L 3.— naprej

Velika izbira nogavic, maj itd.

Pazite na številko!